БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

9-нчи йил чиқиши | № 42 (2075). | 28 февраль, чоршанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

40-45 ЦЕНТНЕРЧИЛАР САФИ КЕНГАЙСИН!

«Пискент» совхозининг 1-бўлимида далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш яхши йўлга қўйилган. Тракторчи ўртоқ Арслон Ризаев кунига 19—20 тоннадан гўнг ташиётир. Суратда: ўртоқ А. Ризаев прицепдаги гўнгни ағдармоқда.

Ш. Шораҳмедов фотоси.

ЁШЛАР ИЖОДИГА КЕНГ ЙЎЛ

Яқинда редакциямизга Мирзачўлдан хат келди. Хат автори редакцияга мурожаат қилиб, зўр ғайрат билан чўлларга ҳужум бошлаган забардаст авлодимиз қадимги Мирзачўлни Мирзагулистонга айлантирмоқда. Босган изини боғ қилаётган бизнинг ана шу ёш авлодимиз жонажон Коммунистик партиямизнинг доимий ғамхўрлиги туфайли қўлга киритаётган жуда катта ғалабаларини қўшиқ қилгуси ва куйлагиси келади, деб ёзган.

Кундан-кун яшнаб, яшариб бораётган ҳаётимиз, ҳуснига ҳусн қўшилаётган шаҳар ва қишлоқларимиз, боғ-бўстонга айланаётган дашту чўлларимиз, битмас-туганмас жавоҳирини элга инъом этаётган тоғларимиз, коммунизмнинг гулбоғларига бардам қадам ташлаб бораётган совет кишиларининг халқ хўжалигининг турли соҳаларида қўлга киритаётган улкан зафарлари дилларга олам-олам қувонч олиб келмоқда, битмас-туганмас ижод манбаига айланмоқда. Гўзал ҳаётимизни профессионал адиблар билан бирга қўлига биринчи марта қалам олган ёш ҳаваскорлар ҳам зўр пафос билан куйламоқдалар.

Мамлакатимизнинг ҳамма жойида бўлганидек, бизнинг областимизда ҳам бадиий адабиётга қизиқувчи, шеър, ҳикоя, очерк ва бошқа йирик бадиий асарлар ёзиб келаётган ёш ижодкорлар бор. Тошкентда чиқаётган газета ва журналлар саҳифаларига, шунингдек район ва шаҳарларда чиқаётган вақтли матбуотнинг кундалик саҳифаларига назар ташласак ўз шеъри, ёки ҳикоя, очерки билан қатнашиб келаётган янги ёш авторларни кўрамиз. Бу албатта қувончли ҳолдир

Газетамизнинг ўтган йил декабрь сонида «Қизлар қалбининг тароналари» ва бу йил февраль сонида «Гулистон қўшиқлари» деган икки адабиёт саҳифаси эълон қилинди. Бу саҳифаларда ўз шеърлари ва ҳикоялари билан қатнашган авторларнинг ҳаммаси ёш қаламкашлардир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программасида адабиёт ва санъатнинг тарбиявий ролини ошириш зарурлиги таъкидланиб, бундай дейилган: оптимизм ва ҳаётбахш коммунистик идеялар билан суғорилган совет адабиёти ва санъати катта ғоявий-тарбиявий роль ўйнамоқда, совет кишисида янги дунё қурувчисига хос хислатларни ривожлантирмоқда. Совет адабиёти ва санъати миллионларча кишилар учун шодлик ва илҳом манбаи бўлиб хизмат қилиши, уларнинг иродаси, ҳисси ва фикрларини ифодалаши, уларнинг ғоявий бойиши ва маънавий тарбияси учун восита бўлиб хизмат қилиши лозим.

Партия адабиёт, санъат, маданиятнинг равнақ топиши тўғрисида, ҳар бир одамнинг шахсий қобилиятларини энг тўла рўёбга чиқариш учун ҳамма шароитларни яратиш тўғрисида, барча меҳнаткашларни эстетик тарбиялаш тўғрисида, халқда юксак бадиий диднинг ва маданий малаканинг шаклланиши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. Маънавий озиқ меҳнатни янада завқли қилади, турмушни безайди ва одамни олижаноб қилади.

Қишлоқ жойларида ишлаб ижод қилаётган ёш қаламкашлар ҳаётдаги ажойиб янгиликлар ҳақида, коммунистик мўл-кўлчиликни яратиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган кишилар ҳақида завқланиб куйламоқдалар ва бу юрак тароналарининг энг яхшиларини газета ва журналларга юбориб турибтилар.

Ёш қаламкашлар Гулистон, Янгиер, Оҳангарон ва областимизнинг бошқа шаҳар ва районларида чиқиб турган газеталар редакциялари қошида ташкил этилган адабиёт тўгаракларига уюшиб, ижодий иш олиб бормоқдалар. Гулистонда чиқадиган «Коммунизм учун» газета редакцияси ҳузуридаги адабиёт тўгараги анча дуруст ишлаяпти. Бу тўгаракка элликка яқин ёш ҳаваскор қатнашиб келмоқда.

Лекин шуни айтиш керакки, ижод майдонига энди кириб келаётган ёш қаламкашлар тажрибали адибларнинг ижодий маслаҳатларига, республика ёзувчилар союзининг амалий ёрдамига муҳтождирлар. Ўзбекистон Ёзувчилари союзи ҳузурида ёшларга ёрдам бериб келаётган консультантлар бор. Улар биринчи марта поэтик ёки прозаик асар ёзган ёшларга маслаҳат бериб турадилар. Лекин шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, консультант ёзувчиларимиз ёшларга ҳамма вақт ҳам бир хилда ижодий маслаҳат ва ёрдам кўрсатмаётирлар. Узоқ жойлардан ўзларининг тўнғич шеърларини олиб келган ёш қаламкашлар ёзувчилар союзининг консультантларидан ўз вақтида етарли маслаҳат олиб кетолмайдилар. Мирзачўллик ёш ҳаваскор шоир Ҳакимжон Халилов ўз шеърлар дафтарини олиб Тошкентга, Ёзувчилар союзига консультация олишга келади, лекин у союздан ўз шеърларига маслаҳат ололмай Гулистонга қайтиб кетади.

Ховосдаги ўрта мактабнинг 10-синфида ўқиётган ёш ижодкор Шарофат Норқулова редакцияга хат юбориб, Янгиер шаҳрида чиқадиган «Ленин йўлидан» газета редакциясининг ходимлари ҳам, шунингдек республика ёзувчилар союзи ҳам Мирзачўлнинг қўриқ ва бўз ерларида ишлаб, ижод қилаётган ёш қаламкашларга яқиндан ижодий ёрдам кўрсатмаётганликларини ташвишланиб ёзган. Бу мактубга эътибор қилмай бўлмайди. Ўзбекистон ёзувчилар союзи жойлардаги адабиётчилик ҳаракатига бошчилик қилиши, ёш қаламкашларга яқиндан ёрдам бериши керак.

Ёш ҳаваскорлар жўшқин ҳаётимизнинг илҳомбахш воқеаларини кузатиб, бундай гўзал ҳаёт қучоғида яшайдилар ва бу оромбахш ҳаётдан пайдо бўлган юрак севинчларини қаламга туширишга ҳаракат қиладилар. Бироқ ижод майдонига қадам қўйиш осон эмас. Йўлда маҳорат довонлари туради. Ана шу маҳорат довонларидан ошган саботли қаламкашларгина илҳом чаманзорига муяссар бўладилар ва бу гўзалликни муносиб равишда куйлай оладилар. Шунинг учун ёш ижодкорлар ўз устларида қунт билан ишлашлари, ҳаётни чуқур ўрганишлари лозим.

Ижодий маҳоратни оширишни— тажрибали ёзувчиларнинг яқин, самарали ёрдамисиз тасаввур этиш мумкин эмас. Шунинг учун ижодий ташкилотлар марказдан узоқ бўлган жойларда ижод этиб келаётган ёш қаламкашларга бадиий маҳоратни оширишда, диди, талаби ошган, коммунистик жамият қураётган ҳалқимизга муносиб бадиий асарлар яратишда доимий ғамхўрлик кўрсатишлари керак. Ёшлар ижодига кенг йўл!

САЙЛОВЧИЛАР ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШМОҚДАЛАР

ОРЕХОВО-ЗУЕВО, (Москва области), 26 февраль, (ТАСС). Орехово ип газлама комбинатининг маданият саройида бугун Орехово-Зуево сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, ВЦСПС раиси Виктор Васильевич Гришин билан учрашишга бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда мажлис аҳли томонидан қизғин кутиб олинган СССР Олий Совети депутатлигига номзод В. В. Гришин нутқ сўзлади.

* * *

Республика пойтахтидаги Фрунзе районининг сайловчилари 27 февралда тўқимачилар Маданият саройида Тошкент-Ленин сайлов округидан Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидов билан учрашдилар.

Сайлов олди йиғилишида ишончли вакил — Тошкент тўқимачилик комбинатининг директори З. Абдуллаев, «Таштекстильмаш» заводининг слесари И. Алехин, тўқимачилик комбинатининг ишчиси М. Каримбоева, тўқув машиналари махсус конструкторлик бюросининг инженери Л. Шарова ва сайловчиларнинг бошқа вакиллари сўзга чиқдилар. Улар ўз нутқларида коммунистик қурилишнинг КПСС XXII съезди белгилаб берган улуғвор программаси амалга оширилаётганлиги тўғрисида зўр ифтихор билан гапирдилар ва округдаги барча сайловчилар партия ҳамда халқнинг содиқ фарзанди Шароф Рашидович Рашидовни ёқлаб, якдиллик билан овоз берадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Ш. Р. Рашидовни самимий кутиб олдилар. Ш. Р. Рашидов ўзига нисбатан юксак ишонч билдирганликлари учун сайловчиларга самимий ташаккур изҳор қилди.

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда ўтказилган сайлов олди йиғилишида кўп киши қатнашди. Бу ерда Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Фарҳод сайлов округининг сайловчилари депутатликка номзод, «Мирзачульсовхозстрой» тресги ер қазиш ишларини комплекс механизациялаш бригадасининг бошлиғи Маркс Иззатович Тошпўлатов билан учрашдилар.

Йиғилишда Навоий номли колхознинг раиси А. Қодиров, «Чаноқ» совхозининг бригадири М. Ҳошимов, Дзержинский номли колхознинг сут соғувчиси Х. Абдуллаева ва йиғилишнинг бошқа қатнашчилари сайловчилар ўртасида ватанпарварлик ғайрати ғоят ўсганлиги тўғрисида, қишлоқ меҳнаткашларининг ҳар бири СССР Олий Советига сайлов куни жонажон Коммунистик партияга чексиз садоқатини янги куч билан намойиш қилиб кўрсатажаги ҳақида гапирдилар.

Сайловчилар Иттифоқ Совети депутатлигига номзод М. И. Тошпўлатовнинг нутқини қарсаклар билан кутиб олдилар.

* * *

Янгиқўрғон районида сайловчиларнинг Наманган қишлоқ сайлов округидан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Раҳмонқул Қурбонов билан учрашуви сиёсий активлик ғоят ўсган бир вазиятда ўтди.

Ишончли вакил — «Заркент» совхози партия комитетининг секретари Н. Саидаҳмедов йиғилиш қатнашчиларини депутатликка кўрсатилган номзоднинг таржимаи ҳоли билан таништирди.

Учрашувда «Октябрь» колхозининг бригада механиги Б. Исмоилов, 60-мактаб директори С. Баҳромова, Ленин номли колхознинг агрономи О. Жўрабоева, Янгиқўрғон район партия комитетининг секретари С. Қорабоев, «XXII партсъезд» колхозининг ферма мудири С. Қодирова ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар депутатликка номзод Р. Қурбонов тўғрисида зўр самимият билан гапирдилар ва сайловчиларни коммунистлар билан партиясизлар халқ блокининг муносиб вакилини ёқлаб овоз беришга чақирдилар.

Йиғилишда Р. Қурбонов нутқ сўзлади. Р. Қурбонов юксак ишонч билдирганликлари учун сайловчиларга қизғин ташаккур изҳор қилди.

Калинин сайлов округининг сайловчиларидан саккиз юздан кўпроқ киши Тошкент эстрада театри залига тўпланди. Сайловчилар Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Малик Абдураззоқов билан учрашдилар.

Ишончли вакил — 37-мактабнинг ўқитувчиси К. Нишонов, шунингдек Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси Р. Бўронова, шу райондаги Карл Маркс номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғ. Абдуллаев, «Бўзсув» совхози партия ташкилотининг секретари А. А. Лошкарев, еттинчи ғишт заводининг бош инженери Э. Хўжаев ва йиғилишнинг бошқа қатнашчилари М. Абдураззоқов бешинчи чақириқ СССР Олий Советининг депутати бўлиб, халқ ишончини оқлаганлигини таъкидладилар.

М. Абдураззоқов сўзга чиқиб, бутун куч-ғайратимни бундан буён ҳам социалистик Ватан манфаатлари йўлида хизмат қилишга бағишлайман, деб сайловчиларга ваъда берди.

* * *

Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Бухоро қишлоқ сайлов округининг сайловчилари Навоий ГРЭСи қурувчиларининг клубида депутатликка номзод, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги газ саноати бош бошқармасининг бошлиғи, СССР Министри, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Алексей Кириллович Кортунов билан учрашдилар.

А. К. Кортунов ўз нутқида юксак ишонч билдирганликлари учун сайловчиларга ўз ташаккурини изҳор қилди. (ЎзТАГ).

МЎЛ-КЎЛЧИЛИК ЙЎЛИДА

Юқоричирчиқлик ғаллакорлар етти йилликнинг тўртинчи йилида Ватан омборларига мўл-кўл дон етказиб беришга аҳд қилганлар.

Районнинг Паркент зонасидаги қатор колхозларда баҳорги дон экиш ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Айниқса «Гулистон» колхози ғаллакорларининг ғайрати диққатга сазовордир. Бу хўжаликнинг ўртоқ Зокир Қурбонов бошчилик қилаётган бригада аъзолари 200 гектар ерга арпа экдилар.

Шу колхознинг Ҳисарак участкасида ва ўртоқ Муҳит Саидов бошчилик қилаётган бригадасида баҳори буғдой ва арпа экиш ишлари, айниқса, қизғин давом этаяпти.

Шунингдек «Коммуна» колхозининг ғаллакорлари ҳам илғорларга етиб олиш учун экиш ишларини авж олдириб юбордилар.

Ю. БАҲОДИРОВ.

МАРРА—45

Яқингинада пахтачиликда оғир қўл меҳнати ҳукм сурарди. Деҳқончиликнинг сердаромад тармоғи бўлган ана шу пахтачилик механизациялашиб бораяпти. Ерни қудратли тракторлар билан шудгор қилиб, чигитни агрегатлар ёрдамида экаяпмиз. Ғўза қатор ораларига ишлов беришни, етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишни машиналар ёрдамида бажараётирмиз. Ҳозирги замон техникаси туфайли кам меҳнат сарфлаб, мўл ҳосил етиштираяпмиз.

Техникадан яхши фойдаланаётган деҳқон эришилган марра билан чегараланиб қололмайди. У ҳосилдорликни йилдан-йилга ошириб бориш ҳақида қайғиради, ерни тўйдириб боқади. Ерни боқсанг элни боқади, деб бекорга айтмаганлар.

Ўтган йили 72 гектар майдонга чигит экиб, яшил квадратлар ҳосил қилдик. Азамат механизаторларимиз ғўза қатор ораларига икки томонлама ишлов бердилар. Ғўзани ўз вақтида озиқлантириб, чанқатмасдан суғордик. Деҳқонларимизнинг ҳалол меҳнатлари зое кетмади. Далада мўл ҳосил тўпланди. Пахта терадиган агрегатлардан унумли фойдаланишимиз натижасида етиштирилган ҳосилни қисқа вақт ичида йиғиб-териб олишга муваффақ бўлдик. Агротехника қоидаларига риоя қилиб ишлашимиз туфайли гектаридан 33 ўрнига 39,6 центнердан «оқ олтин» кўтардик.

Республика пахтакорларининг яқинда бўлиб ўтган кенгашида 40—45 центнерчилар ҳаракатининг ташаббускорлари ўз фикрларини айтдилар. Ана шу ташаббусдан руҳланган бригадамиз деҳқонлари етти йилликнинг тўртинчи йилида ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилдилар. Бу ҳосил ўз-ўзидан унмайди, астойдил меҳнат қилишни талаб этади. Шунинг учун ҳам мўл ҳосилга ҳозирдан бошлаб замин тайёрлаяпмиз.

Барча майдонни эрта кузданоқ сифатли шудгорлаб қўйган эдик. Ҳайдашдан олдин ҳар гектар ерга 350 килограммдан суперфосфат, 6-8 тоннадан маҳаллий ўғит бердик. Суғориш шохобчаларини тартибга солиб қўйганмиз. Мавжуд техникамизни сифатли ремонт қилиб, кўкламги чигит экиш кампаниясига тайёрлаб қўйдик.

Шу кунларда пахтакорларимиз далага маҳаллий ўғит чиқариш билан банд. Биз чигит экиладиган барча майдонни эрта баҳорда сифатли боронолаймиз. Бундай қилинганда ерда етарли нам сақлаб қолинади, уруғ тупроқнинг ўз намига ундириб олинади.

Биз олдимизда турган ана шу шарафли бурч йўлида ҳалол меҳнат қилиб, ҳосилдорликни йилдан-йилга ошираверамиз.

А. ШЕРМАТОВ,
Оржоникидзе районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

Бекобод районидаги «Чаноқ» совхозининг меҳнаткашлари етти йилликнинг тўртинчи йилида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилаяптилар. Совхозининг азамат механизаторлари мавжуд техникани сифатли ремонтдан чиқариб, кўкламга тахт қилиб қўйдилар. Совхознинг пахта далаларида бўлсангиз мамлакатга мўл-кўл «оқ олтин» етказиб бериш учун пухта замин яратаётган деҳқонларни учратасиз.

Мана, 2-бўлимдаги ўртоқ А. Валиев бошчилик қилаётган бригаданинг пахта далалари. Бригаданинг азамат пахтакорлари ўтган йили қўлни-қўлга бериб ҳалол меҳнат қилишлари туфайли ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб ҳосил кўтардилар.

Бригада пахтакорлари ўтган йили қўлга киритилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаб, бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш учун астойдил бел боғлаганлар. Улар эрта куздаёқ барча чигит экиладиган майдонни сифатли шудгорлаб қўйдилар, ерни тўйдирсанг элни тўйдиради, деган оқилона гапга амал қилиб ерни тўйдираяптилар, Ҳайдашдан аввал гектарига 300 килограммдан фосфор, 6—8 тоннадан маҳаллий ўғит бердилар. Суғориш шохобчалари аллақачон тартибга солиб қўйилган. Шу кунларда барча майдон текисланиб, сифатли борона қилинмоқда. Бунда тупроқда етарли нам сақлаб қолинади, кўчатлар чигит сувисиз ундириб олинади.

Б. ЯЛҒОШОВ.

ПАХТАНИНГ ЯНГИ, ТЕЗПИШАР НАВЛАРИ

А. ДОДАБОЕВ,
биология фанлари доктори.

Селекционер олимларимиз пахтанинг тезпишар, барқарор ҳосил берадиган ҳамда машина теримига мос навини яратиш устида кўпдан буён иш олиб бормоқдалар.

Тошкент областининг районларида пахта етиштириш соҳасида олиб борилган кўп йиллик тажрибалар шуни кўрсатадики, областнинг шимолий районларида районлаштирилган 108ф нав чигит экилганида у анча кеч пишади. Шу туфайли ҳосилнинг асосий қисмини об-ҳаво шароити анча ноқулай бўлган вақтда териб олишга тўғри келади. Бу эса теримда машиналардан кенг фойдаланиш, ҳосилнинг сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришга ҳалақит беради. Пахтанинг ҳосилдорлигини муттасил ошириб боришда об-ҳавоси қулай келадиган кунлар сонининг кўп бўлиши энг асосий ва ҳал қилувчи фактор эканлиги (айниқса шимолий районларда) ҳеч кимга сир эмас.

Шунинг учун қишлоқ хўжалик ташкилотларининг ходимлари пахтадан мўл ва арзон ҳосил етиштириш имкониятини берадиган агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга оширишга эътибор беришлари керак. Шу билан бир вақтда Тошкент областида пахтанинг тезпишар янги навини яратиш ва уни кенг жорий қилиш ҳам энг зарур факторлардан биридир. Яратиладиган янги нав 108ф навидан бир неча кун илгари пишадиган, ўзининг ҳосилдорлиги ва сифати жиҳатидан ундан қолишмайдиган бўлиши керак.

Кўриниб турибдики, вазифа осон эмас. Тажрибада шу нарса кўрилганки, тезпишар нав пахталарнинг кўсаги анча майда бўлади, ҳосилдорлиги жиҳатидан эса ўртапишар ва кечпишар нав пахталардан бирмунча паст туради, лекин толаси ва унинг сифати жиҳатидан устун туради.

Селекционер ва уруғшунос олимларимиз ана шу соҳада катта ишлар олиб бормоқдалар. Ҳозирги пайтда тезпишар янги чигит навларининг бир қатор навлари синаб кўрилиб, ишлаб чиқаришга жорий қилинмоқда. Масалан: С—4727 ва С—8230 навларини мисолга келтириш мумкин. Бу нав чигитлар бир неча йиллардан буён область колхоз ва совхозларида экилиб, синаб кўрилаётир.

С—4727 нав пахта 108ф нав пахтага қараганда 8—10 кун илгари пишади, тола ҳосили 2—3 процент кўп бўлади. У толасининг сифати жиҳатидан ҳам устунликка эга. Биз бу мақолада С—4727 нав пахтага характеристика беришни лозим топмадик. Чунки бу нав чигитни экиш ва ғўзасини парвариш қилиш агротехникаси билан кўпчилик деҳқонларимиз таниш. Ана шуни ҳисобга олиб, мақолада биз С—8230 нав пахта ҳақида гап юритамиз.

Бу нав чигит Пахтачилик селекцияси ва уруғчилиги институти томонидан яратилган ва 1959 йилдан буён 1-«Далварзин» совхозида экилиб, кўпайтириб келинмоқда. Ўтган йили «Пискент», «Гулистон», 2-«Боёвут», «Фарҳод» ва 1-«Далварзин» совхозларида ҳам ана шу нав чигитдан экилди.

1-«Далварзин» совхозининг далаларида уч йил давомида олиб борилган тажрибалар шуни кўрсатдики, бу нав чигит пахтаси 108ф нав чигит пахтасига қараганда 8—10 кун илгари пишади. Шунингдек ундан 38—39 процент тола олинади ёки 108ф нав пахтага қараганда 2—3 процент кўп тола беради. Ҳосилдорлигига келганимизда, ўтган йилни ҳисобга олганимизда, гектаридан 108ф нав пахтага нисбатан 2—3 центнер ва ундан кўпроқ ҳосил олинди.

Ўтган йили «Пискент» совхози шароитида С—8230 нав чигит экилганда пахтаси анча эрта пишди ва ҳосили юқори бўлди. Масалан, совхознинг 6-бўлимида шу нав пахта экилиб, 98 гектар ернинг ҳар гектаридан 27 центнердан пахта олинди. Шуни ҳам айтиш керакки, ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил машина ёрдамида терилди. Худди ана шу шароитда 108ф нав пахтадан 20,5 центнердан ҳосил олинди. С—8230 нав чигитдан экилган пахтанинг барча ҳосили 10 октябргача йиғиб-териб олинди ва план ортиғи билан бажарилди. 108ф нав чигит экилган ерда эса йил охиригача ҳам план бажарилмади.

«Гулистон», 2-«Боёвут», «Фарҳод» совхозларида ҳам бу нав пахта районлаштирилган 108ф нав пахтага қараганда 2—6 центнердан кўп ҳосил берди ва ҳамма ҳосил машиналарда терилди.

С—8230 нав пахта ғўзасининг тупи ихчам, у ётиб қолишга мойил эмас, кўсаклари бир текисда очилади, машинада териш учун қулай, вилт касаллигига чидамли. Ҳар бир кўсагидаги пахтасининг оғирлиги 6,5—7 граммга тўғри келади, толасининг узунлиги 32—33 сантиметр. Бу нав пахтанинг яна бир афзаллиги шундаки, унинг ён шохлари бўлмайди. Шунинг учун ҳар гектар ерда кўчат қалинлигини 110—130 минг тупгача етказиш мумкин. Ғўзасини парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиб-териб олишда техникадан кенг фойдаланиш ва шу йўл билан қўл меҳнати сарфини кескин камайтириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш мумкин бўлади. Бу йил 3 минг гектар ерга С—8230 нав пахта уруғини экиш мўлжалланмоқда.

Ана шуни ҳисобга олиб бу янги нав пахтани экиш ва уни парвариш қилиш соҳасидаги асосий агротехника талаблари билан таништиришни зарур деб ҳисоблаймиз.

С—8230 нав чигит учун сизот сувлари яқин бўлган ерлар ажратилади. Баҳорда бир-икки марта оз бўлса-да шўри ювилган шўрҳоқ карталарда ҳам ундан ёмон ҳосил олинмади. Ваҳоланки бундай ерларда 108ф пахтаси яхши ҳосил бермайди, кўпинча унинг туплари ётиб қолади ва кўсаклари кеч кузгача етилмайди. Иккинчидан, ер баҳорда ювилганида тупроқ кеч етилади ва чигит экиш апрель ойининг охирлари, май ойининг бошларигача чўзилиб кетади. Ана шундай кеч муддатларда экилган 108ф нав пахтадан (шимолий районларда) юқори ҳосил олиб бўлмайди.

С—8230 нав эса тезпишар ҳисобланади. Унинг чигити униб чиққанидан сўнг тез ўсади ва совуқ тушмасдан олдин зарур миқдордаги кўсаклари пишиб етилади. Бу нав чигитни 60×45 схемасида экиб, ҳар уяда 3—4 тадан ёки 60×50 схемасида экиб, 4 тадан кўчат қолдириш тавсия қилинади. Тажриба шуни кўрсатдики, С—8230 нав пахта чигитини 60×60 схемасида экиб, уяда 2—3 тадан кўчат қолдириш, кутилган натижани бермайди. Чунки бу схема кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишини таъминламайди, натижада ялпи ҳосил камаяди.

Ўғит 108ф нав пахта ғўзасига қанча нормада ишлатилса бунга ҳам шунча нормада ишлатилади, лекин ўғитни солиш муддати белгиланганда янги навнинг биологик хусусиятлари ҳисобга олинади. Юқорида биз С—8230 нав пахта чигити униб чиққандан кейин ғўзаси тез ривожланади ва тез ҳосил олади деб айтдик. Ҳосил бўлган шоналар илдиз системаси орқали озиқланишни талаб қилади. Июль ойининг охирлари ва август ойининг бошларига келиб С—8230 нав пахта ғўзасининг шоналари ва барг чиқариши тўхтайди. Шунингдек шоналарнинг пайдо бўлиши ҳам кескин камаяди. Демак, булардан келиб чиқадиган хулоса шуки, бу янги нав пахта экилганида уни эрта муддатларда озиқлантириш фойдалидир. Ўсув даврида суғоришнинг сони жиҳатидан ҳам бу нав пахта 108ф нав пахтадан фарқ қилмайди. Бироқ гуллаш даврида С—8230 нав пахта ғўзасини чанқатиб қўйиш жуда ҳам зарар келтиради. Бу ғўзанинг кўсаклари тез пайдо бўлади ва тез етилади. Шунинг учун ортиқча суғоришнинг зарари йўқ. Аксинча ортиқча суғорилса унинг кўсаклари, чигити тўқлашади ва толасининг сифати яхшиланади.

Энди чеканка тўғрисида. Бунда шароит ҳисобга олинади. С—8230 нав пахтанинг кўсаклари ғўзанинг асосий поясида жойлашган бўлади, ён шохлари йўқ. Шуни ҳисобга олиб, уни чеканка қилишни 108ф нав пахтага қараганда 5—10 кун кейин ўтказиш мумкин.

Тажриба шуни кўрсатдики, бу нав пахта экилганида тахминан 15 сентябрдан машина теримига тушиш ва бир ойдан сўнг теримни тугаллаш мумкин. Ноябрь ойида эса ерларни шудгор қилишга имконият туғилади.

С—8230 нав янги тезпишар пахтанинг ана шу биз юқорида айтиб ўтган қимматбаҳо сифатларини ҳисобга олиб, шуни айтиш мумкинки, у яқин йиллар ичида Тошкент областининг бир қатор колхоз ва совхозларида асосий ўринни эгаллайди. Янги нав пахталарни ишлаб чиқаришга жорий қилиш соҳасидаги бундан буён эришиладиган янги ютуқларимизда совхоз, колхоз ва район раҳбарларининг ҳам роли каттадир. Чунки янги навлар ана шу колхоз ва совхозларда тажриба қилиниб, уруғи кўпайтирилади.

Сўнгги ахборот

8-МАРТ МУНОСАБАТИ БИЛАН

БЕРЛИН. Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси Халқаро хотин-қизлар куни 8 март муносабати билан баёнот эълон қилди.

Кўп мамлакатларда дейилади баёнотда, бу йил 8 март тинчлик ва дўстлик байрами бўлади. Бу байрам Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси ва хотин-қизларнинг миллий ташкилотлари бутун дунёда тезроқ қуролсизланиш ва тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб ўтказаётган тадбирларнинг муваффақият қозонишига ёрдам беради.

ФАШИСТ БЕЗОРИЛАРНИНГ БАНДИТЛАРЧА ХУРУЖИ

РИМ. Кальяридан (Сардиния) хабар беришларича, ўтган кечаси фашист элементлар Коммунистик партия маҳаллий федерацияси биноси ёнига бомба ташлаб кетганлар. Бомба портлаб, бинога катта зарар етказган. Хайриятки, одамлар зарарланмай қолди.

Бу сафар ҳам жазосиз қолган бандитларнинг террорчилик хуружи шаҳардаги бутун демократик жамоатчиликни қаттиқ ғазаблантирди. Шаҳарнинг демократик жамоатчилиги «Итальян социал ҳаракати» деган неофашист партиясининг тақиқланишини талаб қилди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ VII СЪЕЗДИГА

ЭНГ ОММАВИЙ БОШҚАРИШ МАКТАБИ

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Коммунизм ишига муносиб ҳисса қўшамиз

Республикамиз касаба союзлари съездини Тошкент область касаба союз ташкилотлари ва уларнинг кўпминг кишилик аъзолари муносиб кутиб олмоқдалар. Партиямиз Программасида таъкидлангандек, касаба союзларининг бошқариш мактаби, хўжалик юритиш мактаби, коммунизм мактаби сифатидаги аҳамияти тобора кучайиб бормоқда. Буни областимиз касаба союзлари фаолиятида ҳам яққол кўриш мумкин.

Партия ташкилотлари раҳбарлигида касаба союзлари хўжаликка раҳбарликни сезиларли даражада яхшиладилар. Сўнгги икки йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш область бўйича 30,5 процент ошган, ўтган йилнинг ўзида ҳар бир ишчи 1960 йилдагига қараганда 321 сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарган экан, бунда шубҳасиз касаба союз ташкилотларининг ҳам роли бор. Оҳангарон цемент заводи, Олмалиқ мис бойитиш фабрикаси ҳамда Чирчиқ электрокимё комбинати, лак-бўёқ заводи, Янгийўл ёғ-мой комбинати каби корхоналарда янги цехларнинг ишга туширилишига, бир неча юз хил муҳим саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ўз вақтида ўзлаштиришга касаба союз ташкилотлари ҳам муносиб ҳисса қўшдилар.

Касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақанинг моҳир ташкилотчилари, коммунистик меҳнат ва аҳлоқ учун курашнинг тарғиботчилари сифатида ҳам талай иш қилдилар. Ҳозир областимизда социалистик мусобақага жалб этилган ишчи ва хизматчилар сони 1960 йилдагидан қарийб 50 минг киши кўпайди. Коммунистик меҳнат учун курашаётганлар эса 200 минг кишига етди. 32 корхона, 70 цех ва минглаб бригада коллективлари коммунистик меҳнат коллективи унвонини олиш учун курашмоқда. Бу кураш натижасида яшириниб ётган янги-янги резервлар ишга солинаётир, кишилар ишлаб чиқаришни рационал ташкил этишни ўрганмоқдалар, хўжаликни бошқаришга оддий ишчи ва қурувчилар кўпроқ жалб этилмоқда. Бу эса ўз навбатида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга, устама харажатларни камайтириш, маҳсулот таннархини арзонлаштирган ҳолда унинг сифатини яхшилашга олиб келаётир. Масалан, «Ташавтомаш» заводи ана шундай курашни кенг авж олдириш натижасида ўтган бир йилнинг ўзида пахтани қопқанорсиз ташийдиган тележка ишлаб чиқаришни беш баравар кўпайтиришга муваффақ бўлди. Карборунд заводи ишчи ва хизматчилари мавжуд ишлаб чиқариш майдонини кенгайтирмаган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқаришни икки ҳисса кўпайтирдилар.

Саноат, қурилиш, транспорт ва қишлоқ хўжалигида новаторлар ва етти йиллик илғорлари сафи тобора кенгаймоқда. Буларнинг аксарият кўпчилигини касаба союз активлари ташкил этаётганлиги қувончлидир. Ўз шонли съездларини ишлаб чиқаришда ажойиб зафарлар билан нишонлаётган металлург Саид Нуриддинов, токарь Вадим Мельников, механизатор Жавод Кўчиев, йигирувчи Фаина Шеронова, кўмир қазувчи Хожи Алиқулов, кимёгар-аппаратчи Раҳим Эгамбердиев, қурувчи Самад Раҳмонов, пойафзалчи Людмила Чикова каби юзлаб новаторлар касаба союз активидирлар.

Умуман касаба союз аъзоларининг актив иштирокида қўлга киритилган ютуқларни санаб тугатиш қийин. Бироқ касаба союз ташкилотларимиз фаолиятида ҳали жуда кўп камчиликлар мавжуддир. Касаба союз ташкилотлари ва уларнинг маҳаллий комитетлари меҳнаткашларнинг ижодий кучғайратини коммунистик қурилиш ишига тўла сафарбар этиш, мусобақанинг конкрет ва жонли бўлишига эришиш, маъмурият фаолиятини контроль қилиш соҳасида ҳамон етарлича иш қилаётганлари йўқ. Ўтган йили областимизнинг 56 саноат корхонаси давлат планини бажармай, 25 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот қарз бўлиб қолганликлари, планни бажарган ўнлаб корхоналарнинг бир қанча цех ва участкаларида топшириқ бажарилмай қолганлиги, кўпгина завод-фабрикаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, жамғарма тўплаш топшириқлари бажарилмай қолганлиги касаба союз ташкилотларининг етарлича ташкилотчилик кўрсатмаганлиги оқибатидир.

Тошкент асбобсозлик заводи, Оҳангарон ГРЭС қурилиши, «Узбекшахтострой» ва «Алмаликсвинецстрой» трестлари ва бошқа бир қанча қурилиш ташкилотлари ҳамда саноат корхоналарида иш вақтидан максимал фойдаланилмайди, бекор туришлар, иш ҳақини нотўғри тақсимлаш, кўпайтириб ёзиш каби кўзбўямачиликлар учраб туради. Мазкур корхоналарнинг касаба союз ташкилотлари эса бундай аҳвол билан муроса қилиб келмоқдалар.

Область касаба союз ташкилотлари техникани тараққий эттириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилиши устидан контролни кучайтиришлари, илмий-техника жамиятлари, рационализаторлик ва ихтирочилик жамиятлари фаолиятини ҳамма чоралар билан яхшилашлари зарур. Областимиздаги 12 мингга яқин илғор ишчилар, инженерлар ва техниклардан иборат рационализатор ва ихтирочилар жуда катта куч. Бу талантлардан рационал фойдаланиш керак. Лекин кўпгина фабрика, завод касаба союз ташкилотлари бу ишга кўпинча юзаки қарамоқдалар.

Доимий ишлаб чиқариш кенгашларининг ролини ошириш партия XXII съезди қарорларида алоҳида уқтириб ўтилган. Лекин бу масалага ҳам айрим касаба союз маҳаллий комитетлари, қурувчилар ва бинокорлик материаллари касаба союзларининг область Совети, совхоз касаба союз комитетлари жуда кам эътибор бермоқдалар. Ваҳоланки доимий ишлаб чиқариш кенгаши давлат планлари ва мажбуриятнинг бажарилишини таъминлашнинг муҳим воситасидир.

Республика касаба союзларининг эртага очиладиган съезди барча касаба союз ташкилотлари ва уларнинг аъзолари қилган ишларга якун ясаш билан бирга олдимиздаги вазифаларни конкрет белгилаб беради. Шубҳасиз, съезд юксак уюшқоқлик билан танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтади.

И. РАҲМАТОВ,
касаба союзлари Тошкент область советининг раиси.

Касаба союзлари:

— омманинг коммунистик онгини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишлари, коммунистик меҳнат учун мусобақанинг ташкилотчилари бўлишлари, давлат ва жамоат ишларини бошқариш малакасини ҳосил қилишда меҳнаткашларга ёрдам беришлари, меҳнат меёри ва истеъмол меёри устидан контроль қилишда актив иштирок қилишлари;

— ишчи ва хизматчиларнинг малакасини ошириш тўғрисида, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишлари, меҳнаткашларнинг моддий манфаатлари ва ҳуқуқларини қўриқлашлари;

— уй-жой ва маданий-маиший қурилиш планларини бажаришга, умумий овқатланиш ва савдони, социал страхованиени, санаторий-курорт ишларини яхшилашга эришишлари лозим.

(КПСС Программасидан)

Октябрь районидаги Охунбобоев номли шаҳар маданият уйида ташкил этилган бичув-тикув тўгараги жуда кўп чевар қизларни етиштирди. Бу ерга келган ҳаваскор тикувчи 11—12 ой ичида яхшигина чевар бўлиб чиқади. Суратда: тўгарак раҳбари ўртоқ М. Ғофурова тўгарак иштирокчиларига тикишни ўргатмоқда.

М. Устабобоев фотоси.

ЖОНКУЯР

«Ташсельмаш» заводининг 4-цехига киришингиз билан кўзингиз цех корпусининг у бошидан бу бошигача чўзилган пролётга тушади. Бу пролётда ўнлаб station станоклар бор. Кертиш, больт қирқадиган, деталларни прессловчи, пармаловчи агрегатлар, бир қанча автомат станоклар бир меёрда ишлаб турибди. Ана шу қатордаги «ДИП-200» маркали токарлик станогини Рифат Маҳмедов бошқаради. Ўрта бўйли, хушчақчақ бу йигит бир кўришдаёқ кишида яхши таассурот қолдиради. Унинг ўз касбига зўр меҳр қўйганини ишлашидан билиш мумкин.

Моҳир ишчи смена топшириқларини мунтазам 1,5 баравар етказиб адо этмоқда. У айрим деталларга ишлов бериш технологиясини яхшилашга қаратилган таклифлар ҳам киритди. «ХВС-1,2» маркали пахта териш машинаси шпинделларини қирқиш режимини ўзгартириш ҳақидаги унинг таклифи диққатга сазовор. Бу усул ана шу нозик детални тайёрлашни кўпайтириш имконини берди. Ўзи эса ҳар сменада 600 ўрнига 1000 тага етказиб шпиндель тайёрламоқда.

И. ЧИЛИН,
«Ташсельмаш» заводининг мастери.

ЧЕВАР

Смена бошланди. Станоклар тоғ шалолаларининг қўшиғини эслатувчи шовқин таратиб, яна ҳаракатга келди. Бошқа дугоналари сингари Хайринисо ҳам енг шимариб ишга киришди, унинг қўллари тикилаётган кийимнинг чоклари устида йўрғалай бошлади. Орадан бироз вақт ўтди. Бироқ унинг ёнидаги операцияни бажарадиган дугонасидан дарак йўқ эди. Вақт ўтган сари дугонаси бажарадиган операциялар олдида кийимлар кўпроқ тахлана бошлади. «Нима бўлдийкин унга, наҳотки келмаса-я, тоби қочиб қолдимикан?».

Хайринисо бригада бошлиғи Н. Тўрахўжаевадан ишга келмаган дугонасининг ҳам операциясини бажаришга розилик беришини сўради. Бригадир эътироз билдирмади.

Шу куни Хайринисо икки операцияни бажаришни ҳам яхши уддалади. Ишга якун ясалганида у топшириқни икки ярим ҳисса адо этганлиги маълум бўлди. Шунда бригада бошлиғи Хайринисога чуқур миннатдорчилик билдириб:

— Раҳмат, дугонажон, бригадамиз бугун ҳам топшириқни 150 процент адо этди, — деди.— Сафимизда бир кишининг вақтинча йўқлигини билдирмадинг. Коммунистчасига ишлаш ва коммунистчасига яшаш учун курашаётган ҳар бир киши шундай бўлиши керак.

... Хайринисо тикувчилик касбига ёшлигидаёқ меҳр қўйди. Бу касбга бўлган қизиқиш уни Тошкентдаги 2-тикув фабрикасига етаклаб келди. Тажрибали мастер Зина Капкаева Хайринисони шогирд қилиб олди. Устоз фабрикага эндигина қадам қўйган ёш қизга тикувчилик касбининг икир-чикирларигача бажонидил ўргатди.

Мана, шундан бери орадан тўрт йилча вақт ўтди. Хайринисо Тўлаганова фабриканинг донгдор чеварларидан бири бўлиб қолди.

Фабрикада унга ўхшаган чеварлар оз эмас. С. Умарова, К. Шоҳимомова, В. Соболь ўртоқлар сингари мотористкаларнинг номини фабрикада ҳамма ҳурмат ва фахр билан тилга олади.

Инсон қадрини меҳнатда топади, дейдилар. Чиндан ҳам шундай. Бу чеварлар ўз ҳалол меҳнатлари туфайли коллектив ўртасида обрў орттирдилар. Ҳозир фабрикадаги ҳар бир ишчи уларнинг номини эшитганда ҳавас қилиб: «Қани энди мен ҳам уларга тенглашиб олсам» дейди.

П. НИШОНОВ.

СИФАТ УЧУН КУРАШДА

Областимизнинг кўпминг кишилик бинокорлари янги-янги саноат корхоналари, уй-жой бинолари, маданий-маиший муассасалар қурилишида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Фақатгина ўтган йилнинг ўзида бир қанча саноат корхоналари, жумладан Олмалиқдаги мис бойитиш фабрикасининг, Оҳангарондаги цемент заводининг биринчи навбатлари ишга туширилди, 17 мактаб ва мактаб-интернат, 8 та болалар боғчаси ва яслилари, ҳаммаси бўлиб 86 объект фойдаланишга топширилди. 253 минг 408 квадратметр ҳажмдаги турар-жой майдони истиқомат қилиш учун берилди. Уларда ўн минглаб оилалар ҳовли тўйи ўтказдилар.

Бинокорларимизнинг шундай ютуқларни қўлга киритишларига касаба союз ташкилотлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Жойлардаги касаба союз ташкилотлари қурилишни индустрлаштириш, янги, прогрессив техника ва технологияни, илғор иш методларини жорий қилишга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Давлат планларини тўла-тўкис бажариш учун бинокорлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар, қурилиш сифати ва унинг таннархи устидан жамоат контроллигини кучайтирмоқдалар.

Қурилиш сифати масаласи кўпчилик касаба союз комитетларининг диққат марказида бўлаяпти. Уларнинг ташаббуси билан ишлаб чиқариш кенгашларида, бинокорларнинг йиғилиши ва мажлисларида сифат масаласи атрофлича муҳокама қилинмоқда. Ленинграддаги 1-«Ленотдельстрой» трести коллективининг қурилиш ишлари сифатини яхшилаш ва уй-жой биноларини гарантияли паспортлар билан фойдаланишга топшириш ҳақида бошлаган ватанпарварлик ташаббусини кенг бинокорлар оммаси ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилди. Натижада кўпгина қурилиш ташкилотларининг коллективлари бу ташаббусга қўшилдилар.

160-қурилиш трести коллективи бу соҳада дурустгина натижаларни қўлга киритди. Бир даврлар қолоқ ҳисобланган трест бинокорлари ўз ишларини қайта ташкил этдилар, давлат планининг бажарилишини таъминлаш билан бирга, қурилаётган объектни «яхши» ва «аъло» баҳолар билан топширишга бел боғладилар. Улар бунёд этаётган объектларда 40 та касаба союз-комсомол контроль постлари ташкил этилди. Бу постлар аъзолари қурилиш суръати билан бирга унинг сифати устидан ҳам қаттиқ назорат ўрнатишган. Трест доимий ишлаб чиқариш кенгаши қурилиш сифати ҳақидаги масалани бир неча марта ўз йиғилишларида муҳокама қилди, қурилиш бошқармалари, участкалар ва прорабликлар раҳбарларининг бу масала юзасидан ҳисоботини тинглади.

Трестнинг бирлашган касаба союз комитети меҳнат ва иш ҳақи бўлими билан биргаликда қурилиш объектларида ишнинг ташкил этилишини ўрганиш бўйича ойлик кўрик ўтказди. Бунда 500 га яқин бинокор, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар иштирок этди. Кўрик натижасида қурилиш сифатини яхшилашга ёрдам берадиган бир қанча ички резервлар топилди ва улардан фойдаланиш йўлга қўйилди. Шундан кейин қурилиш ишлари сифати тубдан яхшиланди. Ўрта мактаб биноси давлат қабул комиссияси томонидан «аъло» баҳога сазовор бўлди. Трест бинокорлари бошқа объектларни ҳам сифатли қуришга муваффақ бўлмоқдалар. Улар ўтган йили ўнлаб уй-жой биноларини гарантияли паспорт билан фойдаланишга топширдилар.

Тошкентдаги 153-қурилиш трестининг биринчи бошқармасида жамоатчилик ва бинокорларнинг ташаббуси билан яхши бир тадбир амалга оширилди. Бу ерда барча бригадалар ўзлари бажарган ишларни бошқа бригадаларга акт билан топширмоқдалар. Бу бригада аъзоларининг қурилиш сифатига бўлган масъулиятини оширди. Комплекс бригадалар ўз ишларини акт билан сувоқчиларга, сувоқчилар эса ўз навбатида бўёқчиларга топширишади, бўёқчилар эса давлат қабул комиссиясига ҳавола қилишади. Бошқарма касаба союз комитетининг маъмурият, партия ташкилотлари билан биргаликда амалга оширган бу тадбири қурилиш сифатини тубдан яхшилаш имконини бермоқда.

«Узсантехгазмонтаж» трестига қарашли 532-УНР бинокорлари ва монтажчилари уй-жой бинолари саноат корхоналарини газлаштириш ва санитария-техника ишларини гарантияли паспортлар билан фойдаланишга топширмоқдалар. Бу паспортга мувофиқ ишга туширилган объектнинг камчилиги бир йилгача ҳеч қандай ҳақ олмай тузатиб берилади.

Йирик панелли тайёр уйлар комбинати коллективи ҳам қурилиш сифатини яхшилашда дуруст натижаларга эришмоқда. Комбинат касаба союз комитети қурилаётган объектларнинг сифати устидан жамоат контроллигини йўлга қўйди. Бунда юзлаб ишчилар иштирок этмоқда. Шу туфайли давлат қабул комиссияси йирик панелли уйларни юқори баҳолар билан қабул этмоқда.

Лекин кўпгина қурилиш ташкилотларининг маъмуриятлари ва касаба союз комитетлари объектларнинг сифатли қурилиши устидан етарли контроллик ўрнатмаганлар. «Узбекшахтострой», «Ташоблсельстрой», 159-трестларнинг бирлашган касаба союз комитетлари бу масалага етарли аҳамият бермаётир. Бу кўп ҳолларда объектларни қуришда лойиҳада белгиланганидан ва техника шартларидан четга чиқишга, айрим ҳолларда эса бракка олиб келаётир. Уларни бартараф қилиш учун қўшимча давлат маблағи ва меҳнат сарфланаётир. Бу эса қимматга тушмоқда.

Етти йилликнинг тўртинчи йилида областимиз бинокорлари зиммасига янада масъулиятли вазифалар юклатилган. Қурилиш бўйича давлат планларини сўзсиз бажаришга эришиш билан бирга сифат кўрсаткичларини ҳам тубдан яхшилашимиз керак. Шунинг учун қурилиш суръати ва сифати ҳақидаги масала маъмурият, партия ташкилотлари қатори касаба союз ташкилотларининг ҳам диққат марказида бўлиши лозим. Тез, арзон ва сифатли қуриш ҳар бир бинокорнинг шиори бўлиб қолсин.

И. ЗАБИРОВ,
бинокорлар ва қурилиш материаллари саноати ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси.

Қизил бурчаклар жамоат кўригидан ўтказилмоқда

Тошкент областидаги корхоналарнинг ўзидагина бир мингдан кўпроқ қизил бурчак бор. Қизил бурчакларнинг кучи ва таъсирчанлиги шундаки, улар ишчилар оммаси орасида бевосита иш олиб борадилар. Тушки танаффус вақтида қизил бурчакларда ишлаб чиқариш тажрибаларини ўртоқлашиш, лекторнинг суҳбати ёки лекциясини тинглаш, ҳаваскорларнинг концертини, илмий-оммабоп фильмларни томоша қилиш мумкин.

Тошкент область касаба союзлари совети қизил бурчакларнинг ишини жамоат кўригидан ўтказишга қарор берди. Бу тадбир меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишининг ролини оширишга ёрдам беради. Бунда асосий эътибор партия XXII съездининг тарихий ҳужжатларини тушунтириб бериш учун лекциялар, суҳбатлар, консультациялар ўтказишга қаратилади. Жамоат кўриги ишчи ва хизматчиларнинг сиёсий активлиги ҳамда меҳнат ғайратини оширишда, илғор ишлаб чиқариш тажрибаларини, коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси принципларини пропаганда қилишда қизил бурчакларнинг ролини кучайтириш имкониятини туғдиради.

Қизил бурчакларнинг жамоат советлари дам олиш кечаларини, ишлаб чиқариш илғорларининг учрашувларини, экскурсияларни, туристларнинг юришларини уюштиришда ташаббус кўрсатмоқдалар.

Улар янги қизил бурчакларни ташкил этиш, шунингдек мавжуд қизил бурчакларни жиҳозлаш, уларни адабиёт, стол устида ўйналадиган ўйин асбоблари, музика, спорт асбоблари билан таъминлаш чораларини кўрмоқдалар.

Жамоат кўриги давомида энг яхши қизил бурчакларнинг тажрибаларини ўрганиш, умумлаштириш ва оммалаштиришга қарор қилинди.

Кўрик ўтказиш юзасидан ташкилот комитетининг состави тасдиқланди. (ЎзТАГ).

Муддатидан илгари

БЕКОБОД, 27 февраль, (телефон орқали олинди). В. И. Ленин номидаги металлургия заводи прокат цехи тунука станининг коллективи СССР Олий Советига сайловлар кунигача пландагидан ташқари 240 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан мажбурият олган эди. Прокатчилар 23 февралдаёқ бу мажбуриятни шараф билан бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Бу муваффақиятни қўлга киритишда смена мастери Қурбонали Тошматов раҳбарлигидаги коллектив айниқса самарали меҳнат қилди. Исмоил Мадаминов, Борис Грошев, Неъматжон Мирзаев ўртоқлар бошчилигидаги сменалар коллективларининг ҳам ҳиссаси катта бўлди.

Прокат цехининг коллективи мавжуд асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора кўпайтирмоқда. Аввалги сайловлардан буён ўтган 4 йил ичида цех бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш 43 процент, меҳнат унумдорлиги эса 42,5 процент ошди.

С. МОКИН,
И. БАРАКАЕВ.

Ҳимматли кишилар

Халқ соғлиги йўлида врачлар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган фармацевтлар фаолияти ҳам юксак қадрланади.

Мушарраф Фатҳуллаева мана шу касбга ёшлигидан ҳавас қўйди. Шу туфайли етуклик аттестатини олгач, Тошкент фармацевтика институтига ўқишга кирди. Олий ўқув юртини тугатиб, провизорлик малакасини эгаллаган Мушарраф Тошкентдаги 233-дорихонага ишга боради. Ўз касбини жон-дилидан севган ўртоқ Фатҳуллаева ҳозир дорихонага мудирлик қилаяпти.

Шарафли касб эгаси поликлиника ходимлари билан ҳамкорликда иш олиб боради. Ўртоқ Фатҳуллаева кимсаси йўқ беморлар уйига дори-дармонларни элтиб бериш ҳақидаги ташаббусни бошлаб берди. Ҳимматли ишдан беморлар мамнун бўлишаяпти.

М. УСМОНОВ.

Педагог-пропагандистлар

Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтида пропагандистлар курси очилди. Бўлажак чет тили ўқитувчилари асосий фанлар қатори пропагандистик масалалар бўйича ҳам лекциялар тингламоқдалар. Бунинг учун олий ўқув юрти профессор-ўқитувчилар коллективи орасидан тажрибали педагоглар ажратилди. Улар студентлар билан ижтимоий, илмий-атеистик темаларда мазмунли лекция ва суҳбатлар ўтказишмоқда.

Пропагандистликни катта қизиқиш билан ўрганаётган студентлардан бир группаси яқинда сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг шаҳар бўлимига қабул қилинди.

Бу йил институтни битирувчи студентларга диплом билан бир қаторда пропагандистлик гувоҳномаси ҳам берилади.

О. ҒАНИЕВ.

Темирйўлчилар ғалабаси

Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун фидокорона курашаётган Тошкент магистралининг темирйўлчилари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар вагонларга юк ортиш бўйича шу йилнинг икки ойлик топшириғини 24 февралда тўла бажардилар. Темирйўлчилар ой охиригача қўшимча равишда яна юзларча минг тонна турли хил халқ хўжалиги юкларини белгиланган манзилларга етказиб берадилар.

Ҳаракатдаги составлар оборотини тезлаштириш ҳамда вагонларга юкни зичлаб ортиш ҳисобига 3 минг вагон тежаб қолинди. Оғир юкли поездларда пландагидан ташқари деярлик бир ярим миллион тоннага яқин юк ташилди.

У. ҲОШИМОВ.

Мирзачўл массивида ташкил этилган Г. С. Титов номли 6-совхозда янги қўриқ ерлар экин экишга тайёрлаш учун текисланаяпти. Қурувчи инженер ўртоқ И. Камгатний (чапда) ерни текислашнинг сифатини текшириб кўрмоқда.

М. Шевелев фотолари.

БОҒБОНЛАРГА МАСЛАҲАТ

МЎЛ-КЎЛ МЕВА ҲОСИЛИ ОЛАЙ ДЕСАНГИЗ...

Кўркам боғ-роғлар яратиш азамат соҳибкорларимизнинг шарафли бурчи бўлиб қолди. Ҳалол меҳнат билан бунёдга келтирилган мевали боғларни ўз вақтида парвариш қилиш фойдалидир. Боғлар октябрь-декабрь ойларида шудгор қилинмаган бўлса, об-ҳаво яхшиланиши билан 25—30 сантиметр чуқурликда шудгор қилиб, дарахтларнинг атрофини юмшатиб қўйиш керак. Шудгор қилишдан олдин ҳар гектар ҳосилли боғга 70 килограммдан фосфор ҳамда 2 йилда бир марта 20 тоннага яқин маҳаллий ўғит солиб шудгорлаш мақсадга мувофиқдир. Айниқса суперфосфатга маҳаллий ўғитни аралаштириб берилса ўсимлик тўйиб озиқланади. Маълумки, маҳаллий ўғит тупроқдаги микроорганизмларнинг фаолиятини яхшилайди, тупроқ унумдорлигини оширади, ерда нам тўпланишига ва унинг кўпроқ сақланишига катта ёрдам беради.

Боғларга март ойида тупроқнинг составига ҳамда тушадиган намгарчиликка қараб 1—2 марта яхоб бериш керак. Яхоб шўрҳоқ ерларда барпо қилинган боғларда тузни ювиб чиқаришда катта аҳамиятга эгадир. Ер ости сувлари яқин бўлган боғларга яхоб беришда боғ атрофида ер ости сувини пасайтириб турадиган, ортиқча сувларнинг оқиб кетиши учун чуқурлиги 2,5—3 метрли зовурлар қазилган бўлиши лозим.

Мевали дарахтларнинг ортиқча шохларини февраль ойи ичида кесиш тавсия этилади. Уруғли мевалар (олма, нок, беҳи) анча совуққа чидамли бўлгани, кечроқ барг ёзганлиги учун ўрик, шафтоли, тоғолча, олхўри дарахтларидан олдин кесилади. Ортиқча шохларни кесиш билан қолган шохларнинг қуёшдан, ҳаводан тўла баҳраманд бўлиши таъминланади ҳамда улар шамолга чидамли бўлади, озуқа моддалари кераксиз шох ва новдаларга сарф бўлмайди. Ўз вақтида сифатли кесилган дарахтларнинг новдалари яхши пишади, меваси мўл ва ширали бўлади. Яхши шаклланган мева дарахтлари суянчиқ ёғочларни талаб қилмайди. Дарахтлар ёшига, навига ва турига қараб кесилади:

а) ёш, ҳали ҳосилга тўлиқ кирмаган дарахтларни кесганда уларнинг маълум шаклга эга бўлишини эътиборга олиш керак. Бундай дарахтларни қалинлашган ва тескари ўсган шох новдалари тагидан кесиб сийраклаштирилади. Бир-бирига халақит бермайдиган новдаларнинг 25—75 процент устки қисми кесиб қисқартирилади. Бунда шунга эришиш keraкки, пастдан ўсган новда юқоридан ўсган новдадан баланд бўлмаслиги керак;

б) ҳосилга тўлиқ кирган ўрта ёшли дарахтлар ҳам сийраклаштирилади. Баъзи, ингичка, лекин узайиб кетган новдаларни қисқартириш фойдалидир;

в) қари дарахтларнинг шохларини кесиш уларнинг ҳосил бериш қобилиятини тиклаш имкониятини беради. Бундай дарахтларни кесганда асосан қуриган, катта шохлари тагидан олиб ташланади. Ярим қуриган шохларини эса қуриган еридан кесиш керак. Синган, касалланган шох ва новдалар ҳам олиб ташланади;

г) жуда қари, кўпчилик катта шохлари қуриган дарахтларни каллаклаш керак. Бундай қилинганда дарахтнинг соғ жойидан янги новдалар ўсиб чиқиб, тезда ҳосил берабошлайди. Дарахтларни кесишда ёш шох ва новдаларни махсус қайчи билан, йўғон шохларни эса ўткир арра билан кесиш керак.

Янги барпо этилган боғлардаги тутмаган, синган ва зарарланган кўчатларнинг ўрнига март ойида яна қайтадан кўчат экиб тўлдириш керак. Бундай қилинаётганда ҳар хил мева навларини чалкаштириб юбормасдан олдин экилган мева навларидан ўтказиш керак. Бир боғда бир неча хил мева нави экилган бўлса улар ҳар хил даврда пишиши, ҳосили камайиб кетиши мумкин.

Қиш даврида зарар келтирувчи ҳашаротлар кўпинча катта ёшдаги дарахтларнинг пўстлоғи остида қишлайдилар. Дарахтларнинг танасини соғлом сақлаш ва пўстлоқ остида қишлаган ҳашаротларни йўқотиш учун март ойида пўстлоқ қириб туширилади ва чеккага чиқариб ёқилади. Дарахтнинг тозаланган танасини икки ҳисса оҳак, бир ҳисса тупроқ аралашмасидан тайёрланган суюқлик билан оқланади. Қалқондор куя билан зарарланган олма, нок ва беҳи каби уруғлик ёш дарахтларга март ойининг иккинчи ярмида ДДТнинг 3 процентли концентрати ёки ДДТ пастаси пуркалади. Ёш боғлар мева битлари ва каналар билан зарарланган бўлса, дарахтларга тиофос эмульсияси (бир литр сувга 15 грамм тиофос аралаштириб) пуркалади. Қора яра касаллиги билан зарарланган дарахтларнинг шохлари кесилгандан кейин ана шу шохларни кесиш учун ишлатилган асбоблар бир минут давомида 5 процентли формалин эритмасига солиб қўйилади. Акс ҳолда бошқа дарахтлар ҳам касалланиши мумкин.

Кўчатзорга эрта баҳорда, март ойида ҳар гектарига 150—180 килограммдан селитра солиш керак. Бундай қилинганда дарахтлар тез барг ёзиб, улар ҳаводан яхши баҳраманд бўлади. Соҳибкор боғбонларимиз юксак агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда меҳнат қилсалар, мўл-кўл ва мазали мевалар етиштиришга эришадилар.

М. СОБИРОВ, Х. АМИНОВ, Т. МЎМИНОВ, Х. ҒУЛОМОВ — қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари.

Чиноз районидаги 3-мактабда механизацияни эгаллаш тўгараги ташкил этилди. Тўгарак иштирокчилари «ХВС-1,2» пахта териш машинасини бошқаришни ўрганмоқдалар. Бу ўқувчилар мактабни битиргандан сўнг етуклик аттестати билан бирга механик-ҳайдовчи деган гувоҳнома ҳам оладилар. Суратда: тўгарак раҳбари Зуҳриддин Исмоилов 9-синф ўқувчилари билан машғулот ўтказмоқда.

М. Устабобоев фотоси.

101 ТОННА ПИЛЛА УЧУН

Янгийўл район пиллачиларининг яқинда бўлиб ўтган кенгашида бу йилги вазифалар муҳокама қилинди.

Ўтган йили район давлатга пилла топшириш планини ошириб бажарган эди. Айниқса Карл Маркс номли колхознинг Турсуной Мўминова, Карима Саидова, Калинин номли колхознинг Латифа Мирубаева, «XIX партсъезд» колхозининг Мавжуда Турсунова ўртоқлар каби ўнлаб пиллачиларининг хизмати катта бўлди. Улар ҳар қути қурт уруғидан 95-100 килограммдан юқори навли пилла олишга муваффақ бўлдилар.

Кенгашда қўлга киритилган ютуқларни қайд қилиш билан бирга йўл қўйилган камчиликлар ҳам тўла очиб ташланди. Колхозларда қурт боқиш мавсумига тайёргарликнинг суст бораётганлиги, янги тутзорларни барпо қилиш, эскиларининг эса шохларини бўташ, тагларини юмшатиш, маданий ва минерал ўғитга тўйдириш сингари агротехника тадбирларини шу кунлардан бошлаб намунали ўтказиш зарурлиги кўрсатилди.

Район пиллачилари етти йилликнинг тўртинчи йилида она-Ватанга 101 тонна пилла етказиб беришга аҳд қилдилар. Сўзи билан иши бир бўлган бу азамат пиллачилар ўз ваъдаларининг устидан албатта чиқадилар.

Х. МУҚИМОВ.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ДАВЛАТГА ГЎШТ, СУТ СОТИШНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

Областимиз чорвадорлари етти йилликнинг тўртинчи йилида 22 минг тонна гўшт, 64 минг тонна сут етиштиришлари керак. Амалда бажарилаётган ишлар билан танишсак қуйидаги аҳволни кўрамиз. Чорвадорларимиз биринчи кварталда 4400 тонна гўшт, 12 минг 800 тонна сут тайёрлашлари керак эди. Шундан 3020 тонна гўшт, 7 минг тоннадан кўпроқ сут тайёрланди.

Юқори Чирчиқ, Бўстонлиқ ва Қуйи Чирчиқ районларининг чорвадорлари давлатга гўшт, сут сотиш квартал планини барвақт бажариб, олдинда боряптилар. Юқоричирчиқлик чорвадорлар 700 тоннага яқин сут, Бўстонлиқ райони чорвадорлари 375 тонна, Қуйи Чирчиқ райони чорвадорлари эса 470 тоннадан ортиқ серқаймоқ сут тайёрладилар. Улар бу муваффақиятларга эртани ўйлаб иш қилишлари, чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрганликлари туфайли эришаяптилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, баъзи бир район раҳбарлари давлатга гўшт, сут етказиб бериш ишлари қай даражада эканлиги билан қизиқмаётирлар. Масалан, Ўрта Чирчиқ райони чорвадорлари биринчи кварталда давлатга 293 тонна гўшт етказиб беришлари керак эди. Амалда эса эндигина квартал плани 36 процент бажарилди. Оҳангарон райони чорвадорлари ҳам биринчи квартал гўшт тайёрлаш планини 45 процентгина бажариб, областимизни орқага тортаяптилар. Янгиер районининг чорвадорлари эса 440 тонна ўрнига 200 тоннадан сал ортиқ гўшт тайёрладилар, холос. Бу районларда сут тайёрлаш ҳам қониқарсиз аҳволда. Масалан, янгиерликлар биринчи квартал сут тайёрлаш планини 50 процентдан сал кўпроқ, Оҳангарон райони чорвадорлари 55 процент миқдорида бажардилар.

Давлатга гўшт, сут топширишда орқада қолаётган районларда моллар ветеринария-зоотехника қоидалари асосида боқилмаяпти. Натижада соғиб олинаётган сутнинг миқдори камайиб кетяпти. Бўрдоқига боқилаётган моллар яхши семирмаяпти.

Бу районларнинг чорвадорлари йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф қилиб, халққа мўл-кўл гўшт ҳамда сут етказиб беришлари керак. Уларнинг диққат-эътибори халқ олдида, она-Ватан олдида берган сўзларини шараф билан бажаришга қаратилиши лозим.

Чорвадор ўртоқлар, давлатга гўшт, сут топширишни тезлаштирайлик!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„Бугун-эрта билан иш битмайди-ку"

Газетамизнинг 21 январь сонида шу сарлавҳа билан босилган материалда Оржоникидзе районининг айрим қишлоқ Советларида СССР Олий Совети сайловларига тайёргарлик иши қониқарсиз олиб борилаётганлиги танқид қилинган эди.

Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ф. Бобожоновнинг редакцияга хабар қилишича, материал район ижрокоми мажлисида барча қишлоқ ва посёлка Советларининг раислари ҳамда секретарлари иштирокида муҳокама қилинган. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш, сайловга тайёргарлик ишларини намунали йўлга қўйиш учун амалий тадбирлар белгиланган.

Чет элларда нима гап

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИ XVI СЕССИЯСИ ИККИНЧИ ҚИСМИНИНГ ЯКУНЛАРИ

В. А. ЗОРИНнинг матбуот конференцияси

НЬЮ-ЙОРК, 26 февраль. (ТАСС). Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги СССР вакили В. А. Зорин Бош Ассамблея XVI сессияси иккинчи қисмининг якунларига бағишлаб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти биносида матбуот конференцияси ўтказди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XVI сессияси деди В. А. Зорин, Бирлашган Миллатлар Ташкилотида рўй бераётган силжишларни ёқтирмаётган бир қанча Ғарб давлатлари вакиллари Бирлашган Миллатлар Ташкилотига шиддатли ҳужум қилиб турган шароитда 15 январда ўз ишини яна бошлади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси XVI сессиясининг иккинчи қисмида мустамлакачиликни тугатиш билан боғлиқ бўлган масалалар асосий масалалар бўлиб муҳокама қилинди.

Совет вакили уқтириб айтдики, мустамлакачиликка қарши асосий масалалардан бири бўлган Ангола масаласини Бош Ассамблея якдиллик билан ҳал қилганлигига ижобий баҳо берса арзийди. Бу қарор Ангола халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақиллик олиш ҳуқуқини таъкидлади, репрессияларни тўхтатишни, Анголадаги барча сиёсий маҳбусларни қамоқдан бўшатишни талаб қилади ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзолари бўлган давлатларни Португалияни қувватламасликка чақиради.

АҚШ ҳукумати революцион Куба ҳукуматига қарши агрессия ва интервенция қилиш соҳасида янги планлар тузганлиги натижасида халқаро тинчликка ва хавфсизликка таҳдид туғилганлиги муносабати билан Куба томонидан билдирилган норозилик муҳокама қилинганлиги, деди СССР вакили, Бош Ассамблея XVI сессиясининг иккинчи қисми ишидаги энг муҳим масала бўлди.

Фактлар шуни кўрсатиб турибдики, Америка делегацияси очиқдан-очиқ ва қўпол тазйиқ қилиб турганлигига қарамай, «қўлни бураш» сиёсатини ўтказиб келганлигига қарамай, Куба масаласининг муҳокама қилинишига тўсқинлик қила олмади ва бу масала атрофида «индамаслик фитнасини» ташкил эта олмади.

АҚШнинг агрессив ҳаракатларига қарши Куба революцион ҳукуматининг норозилигини муҳокама қилишда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзолари бўлган давлатларнинг ярмиси, шу жумладан Осиё ва Африкадаги мамлакатларнинг катта группаси қатнашди. Бу эса, АҚШ ўзи ёллаган бандитларни 1961 йилнинг апрель ойида Кубага бостириб киритганлиги ҳамда АҚШ ҳукуматининг айби билан Кариб денгизи районида аҳвол кескинлашганлиги муносабати билан бутун дунёда ташвиш туғилганлигини яққол кўрсатди.

Социалистик мамлакатлар, деди совет вакили, қаҳрамон Кубани қатъий равишда ёқлаб, мунозаралар вақтида Куба халқининг ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган адолатли курашини тўла равишда қувватлаймиз, деб айтдилар.

Шу муҳим нарсани қайд қилиб ўтиш керакки, деди сўнгра В. А. Зорин, АҚШ Латин Америкаси мамлакатларига жуда катта тазйиқ ўтказаётганлиги ҳамда бу мамлакатлар иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан АҚШга тўғридан-тўғри қарам бўлиб турганликлари натижасида шу мамлакатлар Америка делегациясининг Кубага нисбатан тутган йўлидан гарчи расмий равишда боришга мажбур бўлган бўлсалар-да, лекин улар бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик принципини қувватлаганликларини айтдилар.

Шундай қилиб, деди совет вакили, жамоатчилик олдида Куба яккаланиб қолмади, балки АҚШ ҳукумати ўзининг дўқлар ва агрессия қилишдан иборат бемаъни сиёсати билан жамоатчилик назарида яккаланиб қолди.

Давлатлар ўртасидаги муносабатларда бемалол куч қўлланиш мумкин бўлган вақтлар энди ўтиб кетди. Куба якка-ёлғиз эмас, унинг бутун дунёда дўстлари кўп, Совет Иттифоқи ҳам Кубанинг дўстларидан биридир. Н. С. Хрушчев очиқ-ойдин қилиб айтдики, Куба Республикаси совет халқининг қўллаб-қувватлашига ҳамиша кўз тутиши мумкин, шу сабабли, Совет ҳукуматининг бу хусусда халқ Кубасининг душманларини огоҳлантириб айтган маълум гаплари ҳозир ҳам ўз кучини йўқотгани йўқ. Бу ҳақда Совет ҳукуматининг 18 февралдаги баёнотида дангал айтилди.

В. А. Зорин сўнгра айтдики, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Африка қитъасидаги васийлик остида турган охирги территорияси бўлган Руанда-Урундининг келажаги масаласи Бош Ассамблея XVI сессиясининг иккинчи қисми ишида муҳим ўрин олди. Бошқа бир қанча делегациялар каби совет делегацияси ҳам шу нарсага жуда аминдирки, бу масала юзасидан қабул қилинган қарор мустақил Руанда-Урунди давлатини вужудга келтиришнинг асосий вазифаларини амалга оширишни, унинг суверенитетини мустамлакачи давлатлардан ва биринчи навбатда, Бельгиядан ҳимоя қилишни таъминламайди, чунки амалда Бельгия Руанда-Урундини ўз қўлида сақлаб қолишга, васийлик остидаги бу территорияни парчалаб юборишга ва Африканинг қоқ ўртасида мустамлакачилар ҳукмронлигини давом эттирмоқ учун Руандада база вужудга келтиришга уринмоқда.

Совет вакили пировардида уқтириб айтдики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги тарихий декларацияни оғишмай ва кечиктирмай амалга оширишга эришиб, барча давлатларнинг мустақиллигини ва суверенитетини қатъий ҳимоя қилиш, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг асосий принципларини ҳимоя қилиш, бу принципларни ҳар қандай ниқоб остида бузишларга қарши курашиш йўлига тушиб олганидагина, бу ташкилот тинчликни, халқлар хавфсизлиги ва ҳамкорлигини амалга оширувчи халқаро ташкилот бўлиш ролини тўла бажара олади.

Пировардида, В. А. Зорин журналистларнинг жуда кўп саволларига жавоб берди.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ МАКТУБИГА БУЮК БРИТАНИЯ БОШ МИНИСТРИ МАКМИЛЛАННИНГ ЖАВОБИ

ЛОНДОН, 26 февраль. (ТАСС). Бу ерда бош министр Макмилланнинг Н. С. Хрушчевнинг 21 февралдаги мактубига жавоби эълон қилинди. Бу жавобдан Англия ҳукумати совет таклифига нисбатан асосан АҚШ ҳукумати сингари позицияда турганлиги кўриниб турибди.

Англия бош министри Макмиллан бу хатда ўзининг 14 февралдаги мактубида айтган гапларини такрорлаб, «ҳукуматларнинг бошлиқлари Женевадаги музокараларда ҳозир бўлиши ижобий роль ўйнаши мумкин, деган таассурот туғилган» тақдирда, шу музокараларда ўзининг шахсан қатнашишига тайёр эканлигини айтган.

БОЛГАРИЯДА САЙЛОВЛАРНИНГ ДАСТЛАБКИ ЯКУНЛАРИ

СОФИЯ, 26 февраль. (ТАСС). Болгария телеграф агентлиги Болгария халқ мажлиси, маҳаллий советлар, халқ судьялари ва судларнинг маслаҳатчилари сайловларининг натижалари тўғрисида дастлабки маълумотларни эълон қилди. Марказий сайлов комиссиясининг дастлабки маълумотларига қараганда, кечаги сайловларда барча сайловчиларнинг 99,72 проценти қатнашган. Булардан 99,91 проценти Ватан фронти номзодларини ёқлаб овоз берган.

ПОРТЛАТИШЛАР ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

ПАРИЖ, (ТАСС). Махфий қуролли ташкилотга қарши расмий пропаганда кенг тарғиб қилаётган чоралар фашистларнинг қабиқ ишларини давом эттиришларига халақит бермаётир. Улар бугун кечаси Парижнинг турли районларида уч бомба портлатдилар. Кучли бомбанинг портлатилиши моддий жиҳатдан катта зарар етказди.

Париж матбуотининг ёзишича, Жазоирда кечаги куннинг ўзидагина 48 марта суиқасд қилинган. Бунинг натижасида 30 киши ўлдирилган ва 42 киши ярадор бўлган.

Француз демократлари „Юманите"га қилинган суиқасддан дарғазаб бўлдилар

ПАРИЖ, 26 февраль. (ТАСС). «Махфий қуролли ташкилот»нинг «Юманите» газетаси босмахонаси биносини портлатиш йўлидаги бандитларча уриниши француз меҳнаткашлари ва демократларини қаттиқ ғазаблантирди. Газета редакцияси юзларча телеграмма, хат, резолюция ва петициялар олмоқда. Франция ишчилар синфи ва барча республикачилар ана шу телеграмма, хат, резолюция ва петицияларда газета билан бирдам эканликларини билдирадилар.

Франция журналистлари миллий касаба союзи ахборот эълон қилди. Бу ахборотда «махфий қуролли ташкилот»нинг жазосиз қолдирилаётган жиноий ҳаракатлари ҳаммани ғазаблантираётганлиги таъкидланади.

Чет эллардаги қардош коммунистик газеталарнинг редакциялари ҳам «Юманите» газетаси редакциясига юборган телеграммаларида газета билан бирдам эканликларини ва фашистларнинг хуружига қарши курашда қардошларча мадад беражакларини изҳор қиладилар. Бундай телеграммалар, жумладан, Италияда чиқадиган «Унита» газетаси редакциясидан ва Австрияда чиқадиган «Фольксштимме» газетаси ходимларидан олинди.

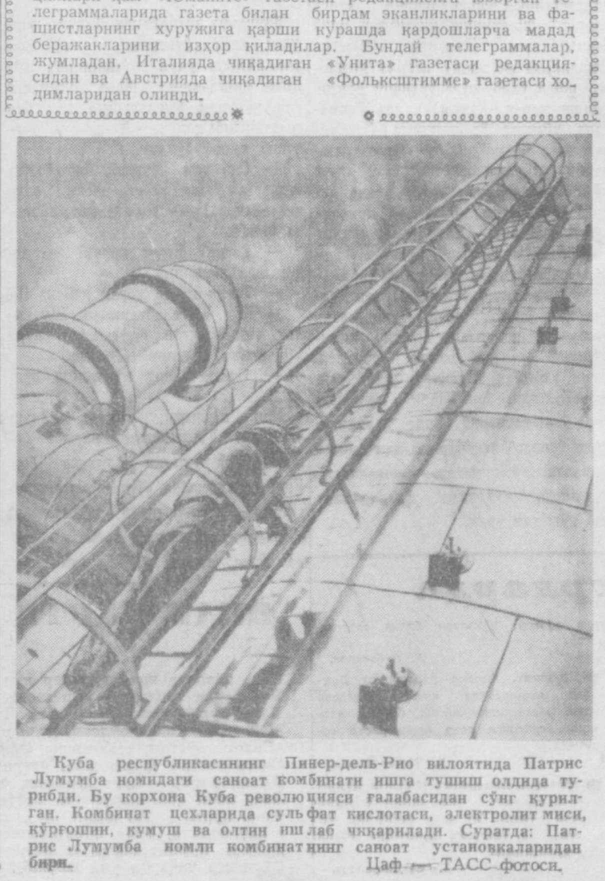

Куба республикасининг Пинер-дель-Рио вилоятида Патрис Лумумба номидаги саноат комбинати ишга тушиш олдида турибди. Бу корхона Куба революцияси ғалабасидан сўнг қурилган. Комбинат цехларида сульфат кислотаси, электролит миси, қўрғошин, кумуш ва олтин ишлаб чиқарилади. Суратда: Патрис Лумумба номли комбинатнинг саноат установкаларидан бири.

Цаф — ТАСС фотоси.

ТАРБИЯ ТЕМАСИДА

КОММУНИЗМ ВА ОИЛА

Оилавий муносабатлар, оиланинг формаси ва функциялари жамиятдаги мавжуд ижтимоий муносабатлар, аввало, иқтисодий муносабатлар билан белгиланади. Шу билан бирга ижтимоий тузумни ҳимоя қилиб турган идеология формалари, дин, ҳуқуқ ва ахлоқ оилавий муносабатларга жуда кучли таъсир қилади. Ижтимоий тузум ва идеологик қарашларнинг ўзгариши билан оилавий муносабатлар ҳам, оиланинг форма ва функцияси ҳам ўзгариб боради.

Социализм чинакам озодлик ва тенгликка асосланган ахлоқий юксак оила қуриш учун реал замин яратди. Кишиларимизнинг иқтисодий мустақиллиги, сиёсий тенглиги натижасида инсоннинг қадр-қиммати янгича ахлоқий-эстетик критерия билан, яъни жамият ва халқ фаровонлиги учун қўшган ҳиссаси билан ўлчанадиган бўлди. Кишиларда бахт, ҳаётнинг мақсади ва мазмуни ҳақида тамомила янгича тасаввурлар ҳосил бўлди, оила қуришнинг чинакам гуманистик асослари майдонга келди.

Социалистик жамиятда кишининг маънавий ва жисмоний гўзаллиги, ўзаро мойиллик, севги ва дўстлик оила қуришнинг бирдан-бир мотиви бўлиб қолди. Моддий, миллий ва диний тўсиқлар тугатилди. Оилада ҳоким-тобелик ўрнига ўзаро ишонч, тенгликка асосланган муносабатлар юзага келди. Бунга юзлаб совет оилаларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Лекин айрим кишилар онгида, айниқса, баъзибир эркаклар онгида оилага нисбатан хусусий мулкчилик психологияси қолдиқлари ҳозирга қадар сақланиб қолаётир. Хотин-қизларга нисбатан ишончсизлик, уларни камситиш, илм-фанни эгаллаш, ишлаб чиқариш ва жамоат ишларида қатнашиш имкониятидан маҳрум этиш ҳоллари учрайди. Бундай эскилик қолдиқларининг ҳатто, айрим интеллигентлар, раҳбар ходимлар орасида ҳам учраши кишини жуда ачинтиради

«Оиламизнинг бузилишига сабаб, — дейди Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг техниги Мастура Нурматова, — менинг ўқишим бўлди. 1957 йилда чинозлик Бакир Акбаровга турмушга чиққанимда техникумда ўқиб юрган эдим. Тўйдан сўнг у ўқишни давом эттиришимга қатъиян қарши чиқди. Шундан сўнг ўқишни давом эттириш учун ундан ажралишга мажбур бўлдим».

Ёки бошқа бир мисол. Тошкент область, Оржоникидзе районидаги 30- ўрта мактабнинг тарих фани ўқитувчиси М. Рустамов олти ёшли қизи билан хотинини ташлаб кетган (хотини ҳам олий маълумотли педагог). У қайнотасига хат ёзиб, оилага қайтиш учун қуйидагича шарт қўяди: «Қизинг (сенсираб ёзилган!) мендан рухсат ҳеч қаерга бормайди. — деб ёзади у. — Мен ўзим ҳам ҳеч қаерга олиб бормайман, менинг измимдан чиқмайди. Агар шуларни бажаришга кўнса ва кўнсаларинг умр-муроса қиламан, бўлмаса қизинг сеники».

Бу — оилага, хотин-қизларга феодалларча қарашнинг ўзгинасидир. Илм аҳллари, партия, совет ва хўжалик органларининг раҳбарлари ҳисобланган айрим аёлларимиз оиласининг бузилишига ана шундай сарқит фикрлар сабаб бўлмаётирми?

Кези келганда шуни айтиш керакки, оилавий муносабатларга коммунистик ахлоқ нормаларини сингдириш соҳасида эркаклар ўртасида, айниқса ёшлар ўртасида тушунтириш ишлари сезиларли даражада олиб борилмаётир. Натижада ижтимоий ҳаётда, илм-фанда, ишлаб чиқаришда актив ва илғор бўлган айрим кишилар оилада консерватив, эскилик қолдиқларининг қули бўлиб қолаётирлар.

Коммунистик ахлоққа хилоф фактлар содир бўлгандан кейингина шу ҳақдаги масала муҳокама қилинади. Кўп ҳолларда бундай кечиккан чора ва тадбирлар оилани бузилишдан сақлаб қола олмайди.

Тарбия ишларида оилавий муносабатларга коммунистик ахлоқни сингдириш, феодал оилавий муносабатлар сарқитига қарши кураш етарли ўрин эгаллаши керак.

Жамоат ташкилотлари ёшларимизнинг оила қурилишларида актив иштирок этишлари лозим. Бу — оила қурувчиларнинг жамият олдида, бир-бирлари олдида жавобгарлигини оширади, оилани мустаҳкамлашга катта ёрдам беради. Тошкент тўқимачилик комбинати читга гул босиш фабрикаси ва «Шарқ гули» бадиий каштачилик фабрикаси партия, комсомол, касаба союз ташкилотларининг бу соҳадаги яхши ташаббуси диққатга сазовордир. Бу корхоналарда партком, комсорг, касаба союз комитетининг раиси, цех бошлиқлари ёшларга турмуш ўртоғини тўғри танлашда, бахт тўйини ташкил қилиш ва ўтказишда яқиндан ёрдам бераётирлар.

Коммунизмда оила янада мустаҳкамланади. Оила коммунистик қурилишдаги барча ютуқларни, ўзгаришларни ўзида акс эттириб боради. Жамиятимизнинг бойиб бориши, фан, техника, маданиятнинг юксалиши билан, кишиларимизнинг маданий даражаси ошиши, маънавий дунёси бойиб бориши билан оиланинг моддий ва маданий қиёфаси ўзгаради, оила қуришда ахлоқий-эстетик факторларнинг роли тобора ортиб боради, оила қуриш моддий мотивлардан мутлақо халос бўлади. Партиямиз янги Программасида айтилганидек, коммунизмда «оилавий муносабатлар моддий ҳисоблардан тамомила тозаланади ва бутунлай бир-бирига муҳаббат ва дўстлик асосига қурилади».

Коммунизмда барча кишилар тенг мавқега эга бўладилар, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутлар бартараф қилинади. Бинобарин, ана шу тафовутлар асосида юзага келадиган оилавий конфликтлар ҳам йўқолади. Меҳрибон оналикни жамият ва давлат ҳаётида актив иштирок этиш билан узвий боғлаб олиб бориш учун барча шарт-шароитлар яратилади. Хотин-қизлар уй-рўзғор ишидан озод бўладилар. Иш куни тобора қисқариб боради. Уй-рўзғор ишлари (кир ювиш, овқат пишириш ва ҳоказолар) жамоат корхоналари томонидан бажарилади. Аёлларимизга ишдан бўш вақтларида фанни эгаллашлари, адабиёт ва санъат соҳасида ўз истеъдодларини ривожлантиришлари, болаларга коммунистик тарбия беришлари учун кенг имкониятлар очилади.

Ана шу мақсадда яқин йиллар ичида уй-рўзғор ишларини енгиллаштирувчи буюмлар (кир ювиш машиналари, газ печкалари, пилесослар, турли хил электр асбоблари) кўплаб ишлаб чиқарилади. Ҳар бир оила ошхоналардан овқатланиши ёки тайёр овқатлардан фойдаланиши мумкин бўлади. Шунингдек, озиқ-овқат магазинларида ва ошхоналарда ярим тайёр овқатлар кўпаяди. Шундай қилиб, оиланинг хўжалик функциялари аста-секин тамомила жамият зиммасига ўтади.

Аёлларнинг жамият ишларида актив иштирок этишлари, ёш авлоднинг соғлом ва бахтли ўсиши учун кўплаб болалар муассасалари, мактаб-интернатлар қурилади. Коммунистик қурилишнинг иккинчи ўн йиллигида ҳамма оилалар ўз болаларини болалар муассасаларида бепул тарбиялаш имкониятига эга бўлади. Ёш бўғинни тарбиялашда жамиятнинг роли янада ошади.

1965 йилгача барча колхоз қишлоқлари электрлаштирилади. Бу, қишлоқда хўжаликни индустрлаштириш, уй-рўзғор ишларини енгиллаштирувчи электр асбобларидан кенг фойдаланиш учун имкониятлар яратади. Радиоприёмниклар, телевизорлар, холодильниклар рўзғорни безайди. Оиланинг маданий даражаси беқиёс ошади. Натижада шаҳар билан қишлоқ аҳолисининг маиший турмушидаги тафовутлар бартараф қилинади. Коммунистик турмушнинг ана шундай белгилари оилага кундан-кунга тобора кўпроқ кириб бормоқда.

Коммунизмда жамоатчилик болаларни тарбиялашда ҳам асосий роль ўйнайди. Барча мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар турли хил болалар муассасалари томонидан қамраб олинади. Лекин, бундан жамият болаларни оиладан тамомила ажратиб олади, ота-она билан бола орасидаги меҳр-муҳаббатга барҳам беради, деган маъно келиб чиқмайди. Аксинча, болаларни коммунистик жамиятнинг муносиб аъзолари қилиб тарбиялашда оиланинг жамият олдидаги жавобгарлиги янада ошади.

Ў. ТОШТЕМИРОВ,
СССР Фанлар академияси Фалсафа институтининг аспиранти.

ШОҲИДАНИНГ ИККИНЧИ ОНАСИ

Баҳаво, хушманзара боғнинг тўрида чиройли жиҳозланган бино. Унинг олд томонидаги равонга оқ пардалар тутилган? Ичкарида эгнига оқ халат кийиб олган аёл 4 ёшли Шоҳиданинг сочини авайлаб тарар, «мана энди оппоқ қиз бўлдинг, лентангни чиройлик қилиб тақиб қўяман» дер, қўғирчоқдек ясантириб қўйган қизалоқни бағрига босиб эркаларди.

Бу аёл Шоҳиданинг иккинчи онаси — тарбиячи Елена Николаевна. У ўз группасидаги 20 боланинг онаси. Она бўлганда ҳам жуда меҳрибон, эҳтиёткор, сезгир она. Чунки унинг зиммасига катта масъулият юклатилган. Бу болалар турли касалликдан сўнг кам қувват, бедармон бўлиб қолишгани учун бу ерга келтирилган. Энди уларни алоҳида парвариш қилиш ва соғломлаштириб, ота-оналари қучоғига бақувват, тетик қилиб узатиш керак.

Шоҳидани бу ерга келтиришганда у жуда озғин, ранглари анча сарғайган эди. Чунки қиз касалдан турган эди. Уйда ҳадеганда соғаявермагач, даволайдиган врач уни болалар санаторийсига юборишни лозим топди. Мана, Шоҳидани бу ерга келтиришганига 2 ой бўлди. У энди бутунлай бошқача. Ўзи дўмбоқ, лўппи юзлари олмадай қизил.

Шоҳида Тошкентдаги 7-болалар санаторийсида тарбияланмоқда. Бу ерда Шоҳида сингари 150 бола яйраб дам олаяпти.

— Даволаш усулларимизнинг биринчиси, — деб гап бошлади санаторийнинг бош ҳамшираси Нина Дмитриевна Шбанова, — болаларга меҳрибонлик қилишдир. Буни бола сезсин ва ўзини жуда эркин тутсин. Сўнгра қатъий режим билан турли витаминлар, қувватга киритадиган дори-дармонлар бериб турамиз. Турли моддаларга бой таомлар билан 5 маҳал овқатлантирамиз. Сўнгра кўпроқ очиқ ҳавода, ўзингиз кўриб турган боғимизда кунига 3—4 маҳал сайр қилдирамиз. Болалар зерикишни билишмайди.

Ҳатто уларнинг уйлари ота-оналарини соғинишга ҳам вақти йўқ.

Дарҳақиқат санаторий болаларнинг севимли жойи экан, бу ерга кирган кишининг чиққиси келмайди. Санаторийга бериладиган путевканинг бепуллигини айтмайсизми?

Тошкентнинг ўзида бундай санаторийлардан бир нечтаси бор. Уларнинг бари ҳам кишин-ёзин ишлайди. Неча минглаб болаларни даволайди, оёққа турғизиб, мурғак танини чиниқтиради. Ана шуларни ўз кўзинг билан кўриб қувонасан. Меҳрибон ҳукуматимизнинг инсонпарварлигидан беҳад мамнун бўласан киши.

Ф. УСМОНОВА.

Суратда: 1. Эркатойлар овқатланишмоқда. 2. Болаларнинг дам олиш пайти.

А. Абалян фотолари.

ЯХШИ ТАШАББУС

Калинин районидаги касалхоналарнинг бош врачлари ва уларнинг хўжалик ишлари бўйича ўринбосарлари — ҳаммаси бўлиб 30 га яқин киши яқинда академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик институтига бордилар. Улар бу ерга ҳар хил гуллар ва манзарали дарахт кўчатларини парвариш қилиш ва кўпайтириш йўлларини ўрганиш учун келдилар.

Институт илмий ходимлари касалхоналар ҳузурида гулзор ва соя-салқин боғлар яратиб, беморларга руҳий озуқа бахш этишга аҳд қилган медицина ходимларига бажонидил ёрдам беришди. улар билан 6 соатлик машғулот ўтказдилар. Сўнгра касалхоналар ходимлари институт теплица хўжалигида атр гулларни қаламча ва пайванд қилиш усулида кўпайтириш, тувакда ўстириладиган гулларнинг парвариши билан амалда танишдилар.

Илмий ходимларнинг маслаҳатлари асосида шу йил кўкламда район касалхоналарининг ҳовлиларига жуда кўп атр гул ва мавсумий гуллар, манзарали ҳамда мевали дарахт кўчатлари экилади. Жумладан, Ленин номли колхоздаги участка касалхонаси ҳовлисига 500 дона атр гул қаламчаси, 200 тупдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экиш, 200 туп наъматакка атр гул пайванд қилиб ўстириш ишлари амалга оширилади.

Район касалхоналари ходимларининг бу ташаббусидан ўрнак олса арзийди. Ажойиб гулзорлар ва соя-салқин боғлар беморлар руҳини кўтариб, энг шифобахш доридек таъсир қилади.

Н. ТУЛАГАНОВ.

СПОРТ—КЕЛАЖАК МЕДИЦИНАСИ

Коммунистик жамият жисмоний чиниққан, бақувват, соғлом кишилар кучи билан қурилади. Шундай экан аҳолининг саломатлигини мустаҳкамлаш, уларни ҳар томонлама етук қилиб тарбиялаш борган сари муҳим аҳамият касб этиши. табиий. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съезди ҳам келажак медицинаси бўлган физкультура ва спортни кишиларнинг кундалик турмушига мустаҳкам сингдиришни асосий вазифа қилиб қўйди. Бу вазифани амалга ошириш учун областимиз физкультура ташкилотлари ишни қандай ташкил қилишлари керак? Область спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи Советининг III пленуми шу масалаларни муҳокама қилди.

Пленумда область партия комитетининг секретари С. М. Веселовнинг «КПСС XXII съезди қарорлари муносабати билан Тошкент область физкультура ташкилотларининг вазифалари» ва область маориф бўлими мудири ўртоқ Мўминовнинг «Мактабларда жисмоний тарбия ишларининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги докладлари тингланди.

Областимиз саноат корхоналари, колхоз, совхозларида меҳнат қилаётганлар орасида талантли спортчилар армиясини кўрамиз. Докладчи ишлаб чиқаришнинг олдинги сафларида бораётган спортчилар ҳақида гапирди. Бекободлик Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов бригадаси аъзоларини мисол қилиб келтирди. Бу металлурглар бригадаси спортни жондан севади, футбол, енгил атлетика мусобақаларига қатнашади. Бригада аъзолари стадион қурилишида актив қатнашмоқдалар.

Ўзбекистонда, шу жумладан областимизда физкультура ва спорт билан шуғулланувчилар сони тобора кўпаймоқда. Чирчиқ электрохимё комбинати, «Олтинтопган» комбинати, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ўрта Чирчиқ районидаги «Северный маяк» колхозларида кишиларнинг ишлаб чиқариш фаолияти спорт билан муваффақиятли боғлаб олиб борилмоқда.

Бироқ, жисмоний тарбия ишлари областимизда ҳали ҳам оқсаётганини тан олиш керак. Аввало, область районларида маҳоратли спортчилар жуда камлиги, СССР терма командалари сафидан ўрин оладиган биронта спортчи йўқлиги бизни сира қаноатлантирмайди. Областнинг бор-йўғи 11 процент аҳолиси физкультура ишларига жалб қилинган, холос. Октябрь райони, Бекобод, Калинин, Чиноз каби районларда спортчилар сони кўпайиш ўрнига камайиб кетмоқда. Шундай йирик, кўпминг кишилик корхоналар ҳам борки, («Алмаликсвинецстрой», Тошкентдаги 1-тикув фабрикаси кабилар) уларда спорт иши билан шуғулланиш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Мана шунга ўхшаш бўшашувчилик оқибатида ўтган йили областда (Тошкент шаҳридан ташқари) биронта ҳам спорт мастери тайёрланмади, пойтахт области спортчилари айрим мусобақаларда Самарқанд, Андижон ва фарғоналиклардан орқада қолиб кетди. Ахир етти йиллик охиригача спортчилар сонини 600 мингга етказишимиз, 550 дан ортиқ спорт мастерлари тайёрлашимиз керак.

КПСС янги Программасида ёш авлодни болалик чоғидан бошлаб жисмоний жиҳатдан соғлом қилиб тарбиялаш учун мактабларда оммавий спорт ва физкультуранинг барча хилларини кенг йўлга қўйиш алоҳида таъкидланган. Афсуски, ўрта мактабларда, айниқса қишлоқларда физкультура фанига етарли эътибор берилмаяпти.

Докладлар юзасидан музокарада сўзга чиққанлар жойлардаги камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар. Улар районлардаги мактабларни малакали физкультура ўқитувчилари ва спорт жиҳозлари билан таъминлаш, ўқувчилар ўртасида мусобақаларни тез-тез ўтказиб туриш кераклигини айтдилар.

Область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Раҳимова маҳаллий хотин-қизларни спорт машғулотларига кенг жалб қилиш кераклиги ҳақида гапирди. Нотиқлар ҳамма комсомол-ёшларни спорт билан дўст бўлишга ва уни оммага кенг пропаганда қилишга, жамоатчилик асосида спорт иншоотлари қуришга чақирдилар.

Пленум областда физкультура ва спорт ишларини яхшилашга қаратилган қарор қабул қилди.

С. МУСАЕВ.

ИЛМИЙ-АТЕИСТИК КОНФЕРЕНЦИЯ

Яқинда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг акт залида республика студентларининг илмий атеистик конференцияси бўлиб ўтди. Уч кун давом этган бу йиғинда Ўзбекистондаги барча олий ўқув юртларидан вакиллар қатнашди.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлимининг мудири, филология фанлари доктори А. П. Қаюмов «КПСС XXII съездининг қарорлари муносабати билан илмий-атеистик пропаганданинг вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Бундан ташқари ўқитувчи ҳамда студентларнинг 80 дан ортиқ докладлари тингланди. Конференция кунларида савол-жавоб кечалари ҳам уюштирилди, илмий-оммабоп фильмлар кўрсатилди.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
Ж. ИСРОИЛОВ.

МЕҲНАТКАШЛАР УЧУН ЯНА БИР ҚУЛАЙЛИК

Октябрь районидаги 14-ҳаммом ҳузурида янги кир ювиш комбинати очилди. Кир ювиш комбинатида деярлик ҳамма иш процесслари механизациялашган. Шу туфайли бу корхона Тошкентдаги кўпгина муассасалар ва хонадонларга хизмат кўрсата олади.

Кир ювадиган иккита барабан соатига 50 килограмм кийим-бошни тоза қилади, махсус механизм эса 22 минутда 25 килограмм ювилган кирни сиқиб, ярим қуритиб беради. Чехословакиядан келтирилган дазмоллаш установкаси меҳнатни жуда енгиллаштираяпти. У 20 кишининг ишини бажариб, етти соат ичида 800 килограмм кийимбошни дазмоллайди. Машинага беш киши хизмат кўрсатади. Бундан ташқари кир қуритиш барабани ва 8 атмосфера босими билан ишлайдиган катта қозон ҳам комбинатга жуда қўл келаётир.

Комбинат 12 ва 15-ҳаммом ҳузурида, Кўкча ҳамда Уйғур маҳаллаларида қ а б у л пунктлари очди. Маҳаллаларда яна икки жойда шундай пункт ташкил қилиш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари корхонанинг мотороллери бор. Мотороллерни бошқарувчи киши заявка бўйича хонадонларга бориб, кир қабул қилади ва ювилган кирларни эгаларига элтиб беради.

Комбинат ҳузурида яқинда хотин-қизлар учун алоҳида хона очилди. Бу ерга ўзи кир ювиш учун келган аёллар иссиқ сув, совун ва бошқа зарур нарсалар билан таъминланади. Шу ернинг ўзида кирни қуритиб, хоҳлаган киши дазмоллаб олиши ҳам мумкин.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

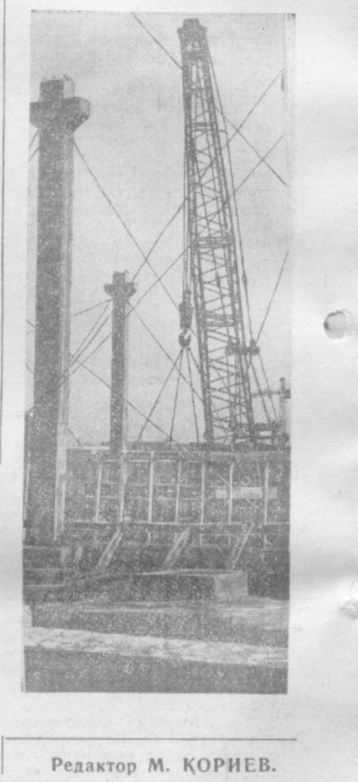

Тошкент ГРЭСи табиий газ асосида ишлайдиган йирик электростанциялардан бири бўлади. Унинг қуввати 1 миллион 200 минг киловаттга тенг. Бу зарбдор комсомол қурилишининг коллективи станция бош корпуси қурилишини бошлаб юборди. Барча арматура ва монтаж ишлари белгиланган графикдагидан анча тез олиб борилаётир. Суратда: ГРЭС бош корпуси қурилишида.

В. Баскаков фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Сайловчи пассажирлар учун

Тошкент ва Андижон вагон хўжалигининг ходимлари СССР Олий Советига сайлов кунида сайлов участкалари жойлаштириладиган пассажир вагонларни тахт қилиб қўйишга киришдилар. Республика территориясида 23, 24 79, 80 ва 33-пассажир поездларида овоз берилади. Пассажирлар қатнайдиган 20 вагон овоз бериш учун мослаштирилади.

Сайловчиларни кичик станциялар ва разъездлардан овоз бериладиган жойга келтириш учун махсус поездлар қатнайди. Вокзелларда ҳам сайлов участкалари ташкил қилинди. (ЎзТАГ).

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

ЎҚИТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСИ

Оққўрғон райони марказида бир йиллик ўқитувчилар тайёрлаш курси очилди. Курс ўқувчилари назарий билим олиш билан бир қаторда, Ломоносов номли 11-мактаб илмий бўлим мудири И. Йўлдошев раҳбарлигида педагогик практика машғулотларини ҳам ўтказмоқдалар. Курс машғулотлари тугагач, улар бошланғич синфлар ўқитувчиси гувоҳномасини оладилар.

С. Мустафоев.

СТУДЕНТЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти немис тили факультетининг студентлари илмий коммунизмнинг асосчиси Карл Марксга бағишланган конференция ўтказдилар. Конференцияда IV курс студентлари «Карл Маркснинг ҳаёти ва ижоди», «Коммунистик партия манифести» ҳамда «Капитал» асарлари ҳақида немис тилида докладлар қилдилар.

Т. Давидов.

БЎЛАЖАК МЕХАНИЗАТОРЛАР

Бекобод районидаги 1«Далварзин» ва «Чаноқ» совхозлари марказида 4 ойлик механизаторлар тайёрлаш курслари очилди. Бу курсларда ҳозир 60 киши ўқимоқда. Бўлажак «зангори кема капитанлари» таниқли механизаторларнинг лекция ва суҳбатларини зўр қизиқиш билан тингламоқдалар.

Э. Қодиров,
Қ. Саримсоқов.

УРТЎҚМОҚ

ЙЎҚОЛСИН ХУРОФОТ!

„Масжидга ўт кетдими?“

Пискент район ўт ўчириш командаси бошлиғининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари Жўрабой Облоқулов:

— Савобнинг ҳаммаси шундада, — деб қўйди.

— Нимаси савоб? — деди ўт ўчирувчи йигит, — кун бўйи оч юрсанг, қорнинг оғрийди, ичагинг торайди, ошқозонинг яллиғланиб, кейинчалик яра бўлади... э савобидан ўргилиб қўйдим!

— Хой-хой шак келтирдинг, астағфурулло де! — Облоқуловнинг ранги-қути учиб кетди. Йигит бўлса мийиғида кулганича ўрнидан турди. Облоқулов рамазон ойи киргандан буён жуда шошиб қолган: бир томондан ўт ўчирувчилар орасида оммавий-сиёсий ишлар, динга қарши тушунтириш ишларини олиб бориш керак. Иккинчи томондан кишиларни масжидга қатнаб туришга, номоз ўқиб, рўза тутишга тарғиб қилиш керак. Ҳатто «номоз ўқимасанг, уйингга ўт кетганда ўт ўчирувчилар бормайди» деб меҳнаткашларни қўрқитган пайтлари ҳам кўп бўлган. Ўзи рамазон ойида биронта кун бўлсин рўза ва номозни канда қилмади. Катта масжиднинг эътиборли мутаваллиси бўлмиш Облоқул эшон бундан мамнун бўлиб:

— Баракалло ўғлим, нариги дунёда ҳам ўзим ўртада туриб, сени пожарний командага бошлиқ қилиб қўяман! — деб ваъда бердилар. Буни эшитган Облоқулов жуда талтайиб кетди. Авваллари масжидга бир ўзи қатнарди. Энди команданинг бошқа йигитларини ҳам қистай бошлади. «Бормасанг, масалангни мажлисда муҳокама қилдираман» деб дўқ ҳам урди.

Тунов куни жуда ғалати воқеа бўлди. Облоқулов бир-икки йигитни олиб номозу-жумага бормоқчи эди, қорни очлигидан оёғи қалтираб, ўрнидан туролмади. Шундан сўнг у ўт ўчирувчи машиналардан бирида боришга қарор қилди. Машина масжидга яқинлашган сари сигнал устига сигнал бериб, ҳаммаёқни ваҳимага бостириб юборди. Масжидда пинакка кетиб ўтирган домлалар «бу ерга ўт кетган бўлса керак» деб ўзларини эшикка урдилар. Аммо аксга юриб ўша куни ҳаммалари ҳам узун чопон кийишиб келишган экан. Эшикнинг олдида бир-бирларига ўралишиб, ташқарига чиқа олмай, роса хуноб бўлишди...

Хуллас бу Облоқулов деганларига ҳеч тушуниб бўлмайди. Ҳам хўрдани уради, ҳам бурдани деганларидек, бугун қарасангиз, катта бир ташкилотнинг сиёсий раҳбари сифатида «дин ундоғу, дин бундоғ» деб ваъз ўқийди. Эртага қарасангиз, масжидда қулоғини чўзиб такбир туширади...

«УРТЎҚМОҚ».

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

Изоҳнинг ҳожати йўқ...
А. Ҳолиқов чизган расм.

ЧАҚАЛОҚЛАР СОСКА ДЕЙДИ...

Қизчамиз шунақанги йиғлоқ чиқдики, асти қўяверасиз — гўё фақат йиғлаш учун туғилгандек, кун бўйи «инга-инга». Мана бугун ҳам «ашула»сини бошлаганига нақ бир соат бўлиб қолди. «Лу-лу-лу» дейвериб хуноб бўлдик.

— Сиз ҳам бундай бир бошқа оталарга ўхшаб соска-поска олиб келсангизчи! — деди рафиқам зарда билан.

— Соска? Нечта керак? — дедим мен шошилиб.

— Тағин нечта керак дейсиз-а!..

— Йўқ. Рост айтаяпман. Шу билан тинчийдиган бўлса, бир йўла 10 тасини келтириб берайми?

— Сизга фақат мақтаниш бўлса...

Мен кийиниб, дарҳол кўчага отилдим. Кўчамизнинг нариги бошида янги тушган дорихона бор. Ўшанга кирмоқчи бўлган эдим, эшигига эълон ёпиштириб қўйишибди: «Билдириш: кимдаки ортиқча соска бўлса, аптека ўз нархига сотиб олади. Дирекция». Мен дарҳол орқамга қайтиб, бошқа аптекага қараб йўл олдим.

— Соска борми?

Сотувчи қиз ҳайрон бўлди:

— Қанақа соска?

— Ҳалиги чақалоқлар сўрадиганини бор-ку, ана ўшанақасидан...

Сотувчи қиз ҳазил қилмоқчи бўлдими ёки ростдан ҳам шундай эканми ҳар қалай: «Йўқ, — деди узил-кесил қилиб, — ўзимиз ҳам чақалоғимизга бармоғимизни сўрдираяпмиз». Ана шу гапдан сўнг бошқа аптекага бориб соска сўрашга юрак дов бермай қолди. «Тўппа-тўғри 1-дорихонага бориб сўрайман, ўша ерда бўлмаса, ҳеч ерда бўлмайди» деб ўйладим ва дорихонага яқинлашгач нима учундир соска сўрашга яна ботинолмай: «Сизларда ҳам йўқ бўлса керак-а?» деб қўйдим.

— Нима йўқ бўлади? — сўради сотувчи.

— Соска-да.

— Бор, нечта керак?

Лекин сотувчи менга йиғлоқи чақалоқлар сўрадиганидан эмас, балки бир литрли бутилканинг оғзига тутиб қўядиганидан кўрсатди. «Чақалоққа сал катталик қилмасмикан?» деб сўрадим.

— Албатта катталик қилади, чақалоқларники йўқ, справка бюросидан сўранг...

Справка бюросида ўтирган амаки мана бундай жавоб қайтарди:

— Соска масаласида, иним, бир нарса деёлмайман. Агар жуда зарур бўлса... ростини айтаберайми?.. Ростини айтсам, чайқовдан топилади, чайқовдан...

Қадрли «Уртўқмоқ»! Соска масаласида энди кимга мурожаат қилишни билолмай қолдик, соскани қаердан топса бўлади? Ана шуни аниқлаб, биз — ота-оналарга ёрдам берсанг. Республика дорихоналар бошқармасидагилар бунга нима дер эканлар?

Ахир уларнинг ҳам чақалоқлари, невара-чеваралари бордирку?

Т. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

ИПАК ҚУРТИ ВА ЧУВАЛЧАНГ

Содиқ НУРИМБЕТОВ

(МАСАЛ)

Кенг айвонда ипак қуртлар кун санаб,
Ўса берди танларига нур тараб.
Буни кўриб жилпанглаб бир Чувалчанг:
Мен ҳам шундай бўлсам, деди у ўйчан.
«Салом, дўстим, омонмисиз, ипак қурт?
Сизга хизмат қилар экан бутун юрт.
Аслимиз бир — қурт эканмиз, ахир бил,
Кел, мени ҳам қаторингга қабул қил!»
Ипак қурти ўйлаб қолди бу сўзга,
«Алдасанг-чи, ёмон бўлар ўзингга!»
Деди-да ҳурмат билан қўлтиқлаб,
Сўрисига чиқарди уни сийлаб.
Иззат кўрди Чувалчанг, ётди яйраб,
Бўлолмади пилла, бўйни шалвираб...
Ваъдасидан чиқолмади оқибат,
Алдамчининг охири «вой»дир албат.
Туни билан ухламади ҳафриқиб,
Пилла бўлолмади ва қўрқиб, биқиб.
Бўйин чўзиб отди сўридан шу он,
Тошга тушиб тенг бўлинди, чиқди жон.
Бу масални ёзишимга бор сабаб:
Алдама сен, алданасан! — деган гап.

Қорақалпоқчадан Мамарасул БОБОЕВ.
таржимаси.

Қисқа сатрларда

● Оҳангарон. Шаҳар алоқа конторасн меҳнаткашлар илтимосига биноан шаҳардан узоқдаги посёлкаларда 2 та алоқа бўлими очди. Бўлимлар меҳнаткашларга намунали хизмат қилмоқда.

Т. Шералиев.

● Бўстонлиқ. Район матлубот жамияти Барраж посёлкасида янги хўжалик моллари магазини очди. Магазин аҳолини турли рўзғор буюмлари билан таъминлаётир.

А. Отбосаров.

● Тошкент. Фрунзе районидаги Домбробод маҳалласида китоб магазини очилди. Магазинда сиёсий, бадиий адабиётлар. сайловга доир брошюралар сотилмоқда.

Х. Мансурхонов.

● Янгийўл. Самарқанд кўчасида қурилган икки қаватли бинода саноат моллари магазини очилди. Бу ерда пойафзал, кийим-кечак ва атторлик буюмлари билан савдо қилинаяпти.

А. Суҳбатуллаев.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

28 ФЕВРАЛДА

19.05 — Қозоғистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари У. Д. Атамбаевнинг чиқиши, 19.10 — Йўллар, учрашувлар, уфқлар (киноочерк), 19.40— Концерт (болалар учун), 20.30 — Узоқ тоғларда (киноочерк), 20.40 — Чўпоннинг орзулари (телеочерк), 20.50 — Фортепьяно учун концерт (киноочерк), 21.05 — Телевизион янгиликлар, 21.20 — Олмаота баҳори (фильм-концерт).

ТОШКЕНТ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИДАН

16.00 — Сайловчилар йиғилиши (Алишер Навоий номли театрдан олиб кўрсатилади), 20.00 — Телевизион янгиликлар.

1 МАРТДА

Ўзбек тилида: 18.30 — Мактаб-интернатда (ўқувчилар учун), 18.50 — Келажак кишиси қандай бўлиши керак (ёшлар учун), 19.15 — Телевизион янгиликлар, 19.30 — Яхши ташаббус кенг қулоч ёйсин (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). Рус тилида: 19.45 — Тошкент шаҳрининг бош архитектори ўртоқ Булатов суҳбати (Курувчиларнинг Бутуниттифоқ кенгаши олдидан), 20.10 — Партия байроғи (илмий-оммабоп фильм), 20.30 — Телевизион янгиликлар, 20.45 — Саволларингизга жавоб берамиз, 21.10 — Қизил япроқлар (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/II да **Кашмир қиссаси** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 28/II да **Алишер Навоий**, 1/III да **Шубҳа**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/II да **Тошболта ошиқ** (билетлар сотилган), 1/III да **Нурхон**.

Кино

Дмитро Горицвит — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Диканька қишлоғи кечалари — «МИР» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Оқ тўқа — «МИР» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 10 да), «ИСКРА», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Тўққизинчи давра — «ИСКРА» (кеч соат 10 яримда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

28 февралдан

Я. Д. Бреслер раҳбарлигидаги лўлилар цирк труппаси ва РСФСР да хизмат кўрсатган артист **А. Симадо** раҳбарлигидаги дорбозларнинг

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 02081. Нашр. Г.—1538.